

MI SKOZI ČAS 60 LET

**ZBORNİK OB 60-LETNICI OŠ DRAGOTINA KETTEJA
NOVO MESTO**

MI SKOZI ČAS 60 LET

**ZBORNİK OB 60-LETNICI
OŠ DRAGOTINA KETTEJA
NOVO MESTO**

SEPTEMBER 2015

VSEBINA	STRAN
BESEDA RAVNATELJICE	6
BESEDA ŽUPANA	8
ZAZNAMOVALI SO NAŠ ČAS	9
SODELOVANJE S KRKO D. D.	12
SODELOVANJE Z LIONS KLUBOM	16
IZ ŠOLSKE KRONIKE	17
SLIKAMO, REŽEMO, BARVAMO, LEPIMO	38
POJEMO, PLEŠEMO, IGRAMO	43
DRAMSKO, LUTKOVNO, GLEDALIŠKO USTVARJANJE BEREMO	49
BEREMO, PIŠEMO, IGRAMO SE S ČRKAMI	53
TEČEMO, PLAVAMO, KOLESARIMO, SE IGRAMO, TEKMUJEMO	58
SKRBIMO ZA OKOLJE	66
UČENCI O ŠOLI	72
STARŠI SPREGOVORIJO	77
ZAPOSLENI O SVOJEM POKLICU IN DELU NA ŠOLI	87
MI NEKOČ IN DANES	100

OŠ Dragotina Ketteja je bila ustanovljena »davnega« leta 1955, torej imamo za sabo že šestdeset let delovanja. V teh letih se je zgodilo veliko zgodb, veselih in manj veselih, nabralo se je precej doživetij, prepletlo se je veliko usod. Zdi se mi, kot da smo pred kratkim praznovali petdesetletnico, pa se je tako rekoč mimogrede obrnilo deset let in v teh desetih letih se je spet zgodilo veliko novega.

Tudi narejenega je bilo v teh zadnjih letih ogromno. Za gibalno ovirane otroke smo zgradili prepotrebno in dolgo pričakovano dvigalo, opremili smo multisenzorno sobo, posodobili učilnice z novo opremo in z interaktivnimi tablam, otroke smo odpeljali na številne izlete po Sloveniji, na letovanja, tekmovanja v športu in znanju, uresničili smo jim veliko željo nastopiti na odru Cankarjevega doma in še bi lahko naštevali. Skratka, trudili smo se izboljšati materialne pogoje za delo, otrokom pa smo poleg novega znanja skušali omogočiti čim več novih doživetij. Vse to smo delali skupaj. Ponosna sem na kolektiv, ki je izreden, tako po strokovnosti kot po srčnosti.

V TEH LETIH SE JE ZGODILO VELIKO ZGODB, VESELIH IN MANJ VESELIH, NABRALO SE JE PRECEJ DOŽIVETIJ, PREPLETLO SE JE VELIKO USOD.

NAJVEČJI DOSEŽEK ČLOVEKA JE TO,
DA MU USPE, DA JE NJEGOV POKLIC
HKRATI TUDI NJEGOV HOBI.

Moji osebni spomini na našo šolo pa segajo še v čas mojega otroštva. Moja mama je bila namreč vso delovno dobo do upokojitve specialna pedagoginja na tej šoli. Že kot otrok sem poznala šolske prostore, učence in učiteljice, ki so nekatere že upokojene, druge so danes moje sodelavke. Tako je bilo

logično, da sem se odločila za študij specialne pedagogike. Takoj po opravljenih študijskih obveznostih sem se na »naši« šoli tudi zaposlila. Najprej sem delala kot vzgojiteljica v internatu, kmalu potem kot učiteljica športne vzgoje in po dobrih desetih letih poučevanja sem postala ravnateljica.

Največji dosežek človeka je to, da mu uspe, da je njegov poklic hkrati tudi njegov hobi. Mi je to uspelo? Mislim, da mi je! Kajti opravljanje takega poklica, kot je delo z osebami s posebnimi potrebami, ne more biti samo poklic, mora biti način življenja. In če nam je delo z otroki s posebnimi potrebami poslanstvo, rezultati ne morejo izostati. Kajti naš cilj so v prvi vrsti zadovoljni in na čim bolj samostojno življenje pripravljeni otroci.

Ob našem jubileju se zahvaljujem vsem, ki nam pomagata, nas razumeta in nas podpirata! V današnji družbi, ki je žal čedalje bolj storilnostno naravnana, to še kako potrebujemo!

Vida Marolt, ravnateljica

Spoštovani,

novomeškemu jubilejnemu letu, ko obeležujemo 650 let pridobitve mestnih pravic, se tudi vi pridružujete prazničnemu letu s svojo okroglo obletnico ustanovitve OŠ Dragotina Ketteja.

V šestdesetih letih delovanja vaše šole skupaj praznujemo številne uspehe in smo ponosni na vse dosežke, ki ste jih v tem obdobju beležili. Zavedam se, da pot ni bila lahka, saj je delo z učenci s posebnimi potrebami prav specifično in terja veliko več veščin, sposobnosti in ljubezni kot katerikoli drug pedagoški poklic. Tudi zato, ker živimo v časih, ko je vedno večje pomanjkanje socialnega čuta do soljudi, vedno več predsodkov in nestrpnosti do drugačnosti ter vse večja odsotnost ključnih stebrov socialne države. Zato je prava umetnost ohranjati kakovostno in motivirano delo

zaposlenih ter učinkovito delovanje šole. Sodobna družba potrebuje vaša specifična znanja in predano delo, ki na strokovni ravni predstavljata podporo otrokom s posebnimi potrebami in njihovim bližnjim. Znanje, stroka in ljubezen do poklica v OŠ Dragotina Ketteja nam pomagajo

V ŠESTDESETIH LETIH DELOVANJA VAŠE ŠOLE SKUPAJ
PRAZNUJEMO ŠTEVILNE USPEHE IN SMO PONOSNI
NA VSE DOSEŽKE, KI STE JIH V TEM OBDOBJU BELEŽILI.

pri preseganju predsodkov in stereotipov družbe do vseh z motnjami v razvoju in do vseh drugačnih, ki jih srečujemo v naših vsakdanjih življenjih.

Zato sem kot župan zelo ponosen na vaše delo, ker vem, da vanj vlagate veliko predanosti in srčnosti. Hkrati zagotavljate širok spekter dodatnih dejavnosti vaše šole, ki zajemajo strokovne, izobraževalne in terapevtske vsebine na eni strani, ter na drugi strani kulturne, športno-rekreativne in družabne vsebine in medsebojna druženja. S svojim delovanjem vaša šola distancirano družbo naredi vsaj malo čutečo, dojemljivo za sprejemanje ljudi z drugačnimi potrebami in primerno temu tudi drugačnim načinom življenja.

Iskreno se vam zahvaljujem za ves vložen trud v vzgojo in učenje otrok z drugačnimi potrebami, za kvalitetno opravljeno delo, za vašo predanost in srčnost pri opravljanju vašega poklica. Hkrati pa vam želim uspešno izvedbo vseh aktivnosti, ki jih letos posvečate svojemu jubileju, 60. obletnici obstoja vaše šole. Prav tako vam želim še veliko vztrajnosti, radosti in ljubezni pri svojem delu, razvoju vaše šole ter izvajanju vseh zastavljenih programov.

Gregor Macedoni, župan MO Novo mesto

ZAZNAMOVALI SO NAŠ ČAS...

SLAVKA KEGLOVIČ je bila prva ravnateljica, ki je šolo uspešno vodila od njenih začetkov do upokojitve leta 1981. Spominja se, da so bila prva leta težka, delali so v skromnih razmerah in premajhnih prostorih, saj se je število učencev iz leta v leto povečevalo. Tudi strokovnih delavcev je primanjkovalo, večina jih je izredno študirala na takratni pedagoški akademiji. Razmere so se izboljšale s preselitvijo v novo stavbo leta 1978, šolo so poimenovali po pesniku in pisatelju Dragotinu Ketteju.

Kljub mnogim preizkušnjam je ravnateljica vnašala v kolektiv in med učence veliko pozitivne energije, dobre volje in še danes se najraje spominja lepih trenutkov.

AVGUŠTINA LAH je začela poučevati na takratni Posebni šoli leta 1974, ko se je iz Celja preselila v Novo mesto. Leta 1981 je prevzela, sicer nerada, ravnateljstvo. Rada je delala z učenci, kot ravnateljica pa je morala veliko časa posvetiti finančnim in administrativnim zadevam. Šolo je uspešno vodila do leta 1990. V njenem obdobju so se strokovni delavci aktivno vključili v prenovo učnih načrtov in sodelovali pri nastajanju individualnih učnih načrtov. Ob tridesetletnici so na njeno pobudo pred šolo postavili doprski kip Dragotina Ketteja, delo kiparja Jakoba Savinška. Tudi po upokojitvi je zelo aktivna, deluje v Območnem združenju Rdečega križa Novo mesto in društvu Sožitje. Leta 2012 je prejela nagrado MO Novo mesto za pomembnejše trajne uspehe na humanitarnem področju.

ZAZNAMOVALI SO NAŠ ČAS...

BREDA OKLEŠEN je začela nabirati izkušnje na šoli kot profesorica defektologije, leta 1988 je prevzela pedagoško vodenje doma šole, leta 1990 pa je postala ravnateljica. V njenem obdobju smo uvedli mnogo novih interesnih dejavnosti, organizirali tekmovanje *Mladi tehnik*, pridobili naziv *Eko šola*, uvajali delo z računalnikom, začeli nuditi specialno pedagoško pomoč po novomeških šolah, pripravili prehod na devetletno šolanje in izvedli prenovo programov. Leta 2004 je odšla z možem v tujino in takrat zaključila ravnateljevanje.

VIDA MAROLT je prevzela vodenje šole leta 2004. Že v prvih letih se je uveljavila kot dobra ravnateljica z vizijo. Šolsko stavbo smo z njenimi idejami spremenili v toplo in prijetno - preuredili smo dom za učence, prenovili večino učilnic in jih sodobno opremili, uredili smo fitnes in multisenzorno sobo, napeljali internet. Strokovni delavci smo nadaljevali z dodatnimi izobraževanji. V zadnjih desetih letih je bil poudarek na področjih nadomestne in dopolnilne komunikacije, avtizma, uporabe interaktivnih tabel. Ravnateljica veliko pozornost namenja prepoznavnosti šole v širšem okolju. Z različnimi projekti se predstavljamo po novomeških šolah in drugih ustanovah, pa tudi drugod po Sloveniji.

ZAZNAMOVALI SO NAŠ ČAS...

PROFESOR DR. ANTON KOTAR je služboval na takratni posebni šoli od leta 1961 do leta 1967. Leta 1970 je postal asistent na tedanji Pedagoški akademiji, nadaljeval študij v Pragi in Beogradu ter tako pridobil naziv doktor defektoloških znanosti. Na ljubljanski Pedagoški fakulteti je bil zaslužen za uveljavitev dodiplomskega in podiplomskega študija defektologije. Leta 2008 je prejel nagrado Ministrstva za šolstvo in šport za življenjsko delo na področju šolanja otrok s posebnimi potrebami.

Pesnica in pisateljica **HEDA KASTELIC** je na šoli poučevala polnih sedemintrideset let. Bila je srce kulturnega življenja na šoli. Svoje pesmi je objavljala v šolskih glasilih, Dolenjskih razgledih in Rasti, leta 2004 pa izdala pesniško zbirko *V objemu pelina*. Leto pred upokojitvijo je napisala zgodbico *Potuj z menoj*, ki jo je posvetila vsem generacijam svojih učencev. Leta 2014 je za svoje dolgoletno delo prejela priznanje Društva defektologov Slovenije.

SODELOVANJE S KRKA D.D.

Krka d. d. Novo mesto je podjetje, ki je našim učencem še kako poznano. Po tem podjetju se na naši šoli imenuje več reči: **Krkin** izlet, predstava, darila, dvigalo, igrala... Vse kar je Krkino, je prijetno. Krkaši so naši prijatelji. To se enostavno čuti na naši šoli.

SODELOVANJE PODJETJA KRKA Z NAŠO ŠOLO IMA ŽE DOLGOLETNO TRADICIJO.

Sodelovanje podjetja Krka z našo šolo ima že **dolgoletno tradicijo**. V šolski kroniki je **prvič** omenjeno v šolskem letu **1974/75**. Takrat je podjetje šoli odstopilo denar, ki ga je prejelo za svoj izum. V naslednjih letih se je dobro sodelovanje nadaljevalo. Pokroviteljski odbor Krka nam je omogočil mnogo izletov po Sloveniji in takratni Jugoslaviji, organizirali so zbiranje odpadnega papirja in denar namenili šoli, učenci so opravljali v podjetju delovno prakso, se udeleževali trgatve in prejeli novoletna darila.

Danes je sodelovanje že utečeno, vsako leto **Pokroviteljski odbor** v sodelovanju s šolo sprejme načrt dela in sredstva ustrezno razporedi. Poleg **tradicionalnih** celodnevni izletov, novoletnih daril in trgatve je **mного novih oblik** pomoči. V zadnjih letih naši prijatelji iz Krke redno organizirajo tudi ogled predstav v Lutkovnem gledališču Ljubljana in Cankarjevem domu, ogled filmske predstave in pogostitev na zadnji šolski dan, pa jahanje v Češči vasi, vrsto zanimivih predavanj o daljnih deželah, delavnice z različnimi temami, ogled planetarija. Letos so nas še posebej razveselili, saj so nam omogočili ogled skokov v Planici. S pomočjo pokroviteljev smo v devetdesetih letih kupili aparat za razvoj govora, prispevali so sredstva za računalnike, s katerimi smo uredili računalniško učilnico, leta 2008 smo dobili tudi dvigalo, sredstva za ureditev **multisenzorne sobe**, za nakup interaktivnih tabel... pa še bi lahko naštevali. Brez prijateljev iz Krke bi bili naši učenci prikrajšani za marsikatero dodatno dejavnost, pa tudi življenje in delo na šoli bi bilo skromnejše.

Iskrena hvala za dolgoletno pomoč in posluh, ki ga imate za naše otroke. Upamo, da bo sodelovanje tako uspešno tudi vnaprej.

SODELOVANJE S KRKO D.D.

Vprašam se, kdaj je minilo šestdeset let? Šola stara toliko let, sploh ni stara, je kot mladenka. Vedno se druži z mladimi.

Že na samem začetku delovanja je prevzela ogromno odgovornost, da bo vzgajala in izobraževala mlade. In to mlade s posebnimi potrebami. Zato morajo biti tudi učitelji posebni. Ja, pa saj so posebni, celo specialni. So specialni pedagogi. Posebne so tudi ravnateljice. Od ustanavljanja je bila posebno zagnana in posebno vztrajna gospa Slavka Keglovič, prva ravnateljica, in nato za njo vse po vrsti: Avgušтина Lah, Breda Oklešen in Vida Marolt. Vse posebno tople, skrbne, povezovalne in strokovne osebnosti.

ŠOLA STARA TOLIKO LET, SPLOH NI STARA, JE
KOT MLADENKA. VEDNO SE DRUŽI Z MLADIMI.

S to posebno šolo ter s posebnimi učitelji in vzgojitelji, z vsemi v kolektivu, sem se spoznala v marcu 1977. Zaposlena sem bila v Krki, tovarni zdravil, ki je prevzela pokroviteljstvo šole. Imenovana sem bila v prvi *Pokroviteljski odbor*. V njem sem bila 15 let tudi predsednica. Na to obdobje in na celotno obdobje mojega delovanja v PO in sodelovanja s šolo imam lepe spomine. Člani PO smo postali tesni sodelavci in zavezniki

ČLANI POKROVITELJSKEGA ODBORA SMO POSTALI
TESNI SODELAVCI IN ZAVEZNIKI POSEBNE VRSTE.
BILI SMO MLADI, ZAGNANI IN POLNI IDEJ.

posebne vrste. Bili smo mladi, zagnani in polni idej. Zaupano nalogo smo želeli opravljati odlično. Naše ideje in možnosti smo usklajevali z vodstvom šole in s potrebami za pomoč in izboljšanje pogojev za učence.

Realizirali smo veliko idej, razumevanje v Krki je bilo veliko. Realizacija idej je padla na plodna tla. Zadovoljni smo bili vsi, člani PO, zaposleni na šoli, učenci in tudi njihove družine ter vodstvo v Krki, ker je sodelovanje preraslo pričakovanja. Spletle so se mnoge prijateljske vezi.

Kaj vse smo uspeli premakniti na bolje, smo že večkrat poročali in je zapisano v različnih glasilih. Ne bom se ponavljala. Povem naj

le, da je bilo teh dejavnosti veliko. Kako ne, ko sodelujemo že 38 let. V tem času so se zvrstile generacije učencev. Prav za vse smo si prizadevali, da jim olajšamo učenje in popestrimo življenje. Skupaj z njimi smo doživeli preselitev v novo šolsko poslopje. Veseli smo bili poimenovanja šole po Dragotinu Ketteju. Z učenci smo obiskali njegovo rojstno vas.

OB SREČANJIH SO POZDRAVI PRISRČNO TOPLI.
VELIKO SI IMAMO POVEDATI.

staršev. Mnogih razvoj, stanje in počutje spremljam še danes. Ob srečanjih so pozdravi prisrčno topli, veliko si imamo povedati. Otroci so zrasli, zapustili šolo, odšli po za njih najboljših poteh. Prihajajo novi, nove generacije učencev. Ob srečanjih, včasih tudi ob obiskih, radi obujamo spomine. *In z lepimi spomini se lepo živi.*

Vsem učencem, vsem nekdanjim in sedanjim zaposlenim na OŠ Dragotina Ketteja Novo mesto iskreno čestitam ob jubileju. Iskrene želje namenjam čim boljši in čim lepši prihodnosti vseh.

V TEM ČASU SO SE ZVRSTILE GENERACIJE
UČENCEV, PRAV ZA VSE SMO SI PRIZADEVALI, DA
JIM OLAJŠAMO UČENJE IN POPESTRIMO ŽIVLJENJE.

V tovarni smo dalj časa zbirali odpadni papir in z izkupičkom plačali izdelavo in postavitve doprsnega kipa Dragotina Ketteja, ki stoji pred šolo. V vsem tem času sem spoznala veliko učencev in njihovih

Milica Jakopin

SODELOVANJE Z LIONS KLUBOM

Lions klub Novo mesto je bil ustanovljen leta 1994 in je del Zveze Lions klubov, ki jih je v Sloveniji kar 53. Gibanje je sicer razširjeno v 200 državah.

PREDSTAVNIKI LIONS KLUBA NOVO MESTO SO ŽE OD USTANOVITVE V SVOJ PROGRAM VKLJUČILI POMOČ UČENCEM OŠ DRAGOTINA KETTEJA.

Cilji članov so plemeniti. Med drugim se zavzemajo za javno, kulturno, moralno in socialno blaginjo ter spodbujajo ljudi k prostovoljnemu delu za skupnost.

Predstavniki Lions kluba Novo mesto so že od ustanovitve v svoj program vključili pomoč učencem OŠ Dragotina Ketteja. V vseh letih svojega delovanja so jim izkazovali pozornost na najrazličnejše načine. Med drugim so šoli podarili peč za žganje gline, knjige za šolsko knjižnico, sani, smuči, terapevtska kolesa, pomagali pri posodobitvi računalniške učilnice, kupili kar nekaj avdio-vizualnih naprav, prispevali finančna sredstva za organizacijo šole v naravi in sredstva za nakup zunanjih igral. Leta 2010 nas je z donacijo presenetil še Lions klub Bled Golf – podarili so nam komunikatorje za učence posebnega programa. Marsičesa, kar naši učenci s pridom uporabljajo, ne bi imeli brez naših prijateljev iz Lions kluba. Učenci se svojim dobrotnikom zahvalijo s programom na prireditvah, ročno izdelanimi darilci, še največ pa povedo iskrice v očeh in zadovoljni obrazi.

Članom Lions kluba iskrena hvala za vso pomoč in pozornost, ki smo je bili deležni v preteklih letih. Naj se tradicija dobrega sodelovanja ohrani še naprej.

Damijana Karlič

Prvič so pričeli s poukom **5. 10. 1955** v eni izmed učilnic **Dijaškega doma v Šmihelu**. V prvi razred je bilo vključenih 11 učencev. Poučevala jih je učiteljica **Slavka Keglovič**, kasnejša dolgoletna ravnateljica šole. Istočasno se je oblikoval prvi oddelek domske vzgoje s tremi učenci. Zanje je skrbela negovalka.

V šolskem letu **1956/57** so imeli učenci 1. in 2. razreda za pouk na razpolago le eno učilnico, zato je pouk potekal v **dveh izmenah**. Takšna oblika pouka je trajala vse do selitve v novo stavbo leta 1978. Učenci so ob koncu šolskega leta odšli na izlet v **Portorož**.

Naslednje leto je na šoli potekal pouk že za prve tri razrede. Leta **1957** so prvič organizirali prihod **dedka Mraza**, ki je za novo leto obdaril vse učence. Prihod dedka Mraza je na šoli postala vsakoletna tradicija, ki se je ohranila vse do danes.

Leta **1958** se je pouk začel šele s **1. oktobrom**, saj so učilnico začasno uporabili tudi za druge namene in je bila ta zasedena. V tem letu so prvič samostojno pripravili vse **kulturne prireditve**. Pred tem so namreč te potekale skupaj z redno OŠ Šmihel.

PRVO DESETLETJE (1955—1965): ROJSTVO

Šolsko leto **1959/60** je bilo glede dejavnosti na šoli zelo pestro, saj so **adaptirali** tako šolske kot domače prostore, vključili logopedski oddelek in organizirali občinsko tekmovanje v Novem mestu na področjih: tehnika, vrtnarstvo, likovni pouk, ročne spretnosti. Šolo so obiskali člani organizacije **UNICEF** in učencem podarili **šivalni stroj**. Prednostna naloga šole je bilo navezovanje stikov s starši učencev. S **1. 1. 1961** je šola postala **zavod** s samostojnim financiranjem.

Šolsko leto **1961/62** je potekalo v znamenju nekaterih **prireditev**. Obeležili so teden otroka, sprejem cicibanov v pionirje, ob prihodu dedka Mraza pa so pripravili igrico Rdeča kapica.

V letu **1962/63** je postala šola **popolna osemletka**, saj je izvajala pouk za učence od 1. do 8. razreda. **Zavod za zaposlovanje** je pomagal zaposliti prvo generacijo učencev zaključnega 8. razreda.

Z nakupom **tehnične opreme** (magnetofona, episkopa, diaprojektorja in tudi knjig) je šola leta **1963/64** omogočila učencem kvalitetnejši pouk. Učenci 8. razreda so se udeležili osem dnevnega izleta po takratni Jugoslaviji. Vsi učenci so uspešno zaključili izobraževanje. Večina se jih je zaposlila pri obrtnikih in v podjetjih.

Leta 1964 je bilo v šolo vpisanih kar 97 učencev. Na zaključni izlet so odšli celo na **Reko in Plitvice**.

DRUGO DESETLETJE (1965 — 1975): RAST

Leta **1965** so uvedli dodatno **učno pomoč**, v letu **1969/70** so naredili **prizidek** za delavnico, leto kasneje pa so na šoli pričeli izvajati **interesne dejavnosti** in se udeležili dneva invalidov na Frati.

V šolskem letu **1970/71** je šolo obiskovalo preko 120 učencev, zato je vodstvo šole začelo opozarjati širšo javnost na veliko **prostorsko stisko**. Za gradnjo nove šole so se ljudje odločili na referendumu. Pri tem so računali na samoprispevke občanov in pomoč delovnih organizacij.

Šolsko leto **1971/72** je potekalo v znamenju **praktičnega dela**. Pri tehničnem pouku so obdelovali papir, les, kovine, tekstil in ob koncu leta pripravili razstave izdelkov. Opravljali so tudi prakso po obrtniških delavnicah.

Ekipa **Viba film** je v letu **1972/73** na šoli posnela dokumentarni film z naslovom **Posebna šola**, ki so ga predvajali tudi v Beogradu na filmski reviji in zanj dobili posebno nagrado.

Šolsko športno društvo se je začelo udeleževati republiških športnih iger v organizaciji Zavoda za šolstvo. Ustanovili so lutkovni krožek, nato še planinski krožek ter pionirsko hranilnico. Zelo uspešni so bili na tekmovanju *Kaj veš o prometu* tudi učenci prometnega krožka.

Leta **1974/75** je šolska zakonodaja domskim učencem omogočila brezplačno bivanje v internatu. Istega leta je podjetje **Krka** šoli odstopilo denar od nagrade za njihov izum. **Sodelovanje** s tem podjetjem in njegovim pokroviteljskim odborom se je nadaljevalo vsako leto bolj intenzivno in se je ohranilo vse do danes.

Leta 1975 je šola imela za seboj že 20 let uspešnega delovanja. Ob tej priložnosti je izšlo šolsko glasilo z naslovom **Preproste besede**. Pripravili so razstavo izdelkov iz lesa in kovine. Pri prometnem krožku so posneli filma o pešcih na cesti in železnici ter ju predvajali na prireditvi, ki so jo poimenovali *Dan prometne vzgoje*.

V naslednjih letih so začeli delovati razni **krožki**: folklorni, ritmični, pevski, recitatorski. Učenci športnega krožka so se udeležili republiških športnih iger. V pionirski **hranilnici** so učenci privarčevali denar za izlet. Prvič so uvedli tekmovanje za **bralno značko**. V časopisu so objavili **članek** *V naših spalnicah je tesno*, s katerim so želeli širšo javnost ponovno opozoriti na to, da potrebujejo večje in bolj opremljene prostore.

Dne **6. 9. 1978** so se učenci in delavci šole preselili v **novi šolski zgradbo**. Ponosni so bili na sončne učilnice in svetle prostore, internatski del pa še ni bil povsem dokončan. Šola je dobila samostojno kuhinjo. Odprli so prvi oddelek za usposabljanje in uvedli še oddelek podaljšanega bivanja. Na občinski praznik so izvedli uradno **otvoritev** šole. Prireditve ob tej priložnosti so se udeležili tudi družbeno politični predstavniki občine in države.

Nova šola je omogočila **razcvet interesnih dejavnosti**. Poleg že naštetih so delovali še: atletski, rokometni, nogometni, pravljlični, lutkovni, dramski, šahovski, čebelarski, šiviljski, vrtnarski, kolesarski in prometni krožek, korektivna gimnastika, taborniki, gasilci, konstruktorji, tamburaški orkester, skupina kitaristk, pa tudi šolska skupnost.

Z lutkovnim krožkom so uprizorili **Rdečo kapico** v domu starejših občanov, v bolnišnici in na OŠ Milke Šobar. Nastopali so tudi tamburaši in pevci. Izdali so kar **dve številki glasila** *Preproste besede*.

Organizirali so **smučarski tečaj** ter se vključili v republiško akcijo **zbiranja odpadnega papirja** podjetja DINOS.

Šola se je še bolj povezala s **Pokroviteljskim odborom iz podjetja Krka**, ki je organiziral izlete v Beograd, Logarsko dolino, Vrsar in Pulo. Omogočili so tudi **delovno prakso** za učence.

ČETRTO DESETLETJE (1985—1995): IME

Leta 1985 je šola dobila novo **uradno ime** »OŠ Dragotin Kette«. **26. 10. 1985**, na občinski praznik, so pred šolo postavili doprnski **Kettejev kip**, ki ga je zasnoval arhitekt Jakob Savinšek. Gre za odlitek kipa, ki stoji na Glavnem trgu v Novem mestu. Priredili so tudi proslavo ob **30-letnici** obstoja šole. Ob tem so podelili **plakete** zaposlenim, ki so na šoli delovali več kot 20 let, za zunanje sodelavce pa plakete za dolgoletno in nesebično delo in sodelovanje s šolo in učenci.

V letih od **1986** do **1990** je obiskovalo šolo okrog **100 učencev**, ki so bili zelo aktivni na številnih področjih: športnem, glasbenem, tehničnem, likovnem, gospodinjstvem... Na regijskih in športnih tekmovanj so dosegali vidne rezultate.

V šolskem letu **1986/87** so se **tamburaši** s prof. Mihelčičem udeležili oddaje **Veseli tobogan**.

Leta **1987** so se spet tehnično posodobili s kasetofonom ter s **fotokopirnim** in **pisalnim strojem**, odprlo se je delovno mesto **psihologa**, v *Pionirskem listu* pa so objavili članek *Mi mladi*.

V letu **1988/89** je bila šola **organizator Športnih iger dolenjske regije**. V svoje delo so vključevali zunanje sodelavce in ustanove, npr. novomeško vojašnico, podjetje Krka...

V prvi polovici devetdesetih let so bili učenci uspešni na domala vseh področjih. Šolski pevski zbor, folkloristi in tamburaši so se redno udeleževali pevskih in glasbenih revij, učenci **prometnega krožka** so se vsako leto udeležili področnega tekmovanja *Kaj veš o prometu*, likovniki pa likovne delavnice *Ex tempore*. Na tekmovanjih so bili še naprej uspešni športniki, tehniki, veselošolci in drugi.

5. 4. 1991 so na šoli prvič organizirali **dan odprtih vrat**, med počitnicami pa **počitniško varstvo** učencev.

V letu **1992/93** je šola pridobila **kombi** za prevoz učencev. Poleg sponzorskega podjetja Krke sta šoli priskočila na pomoč tudi Lions ter Rotary klub.

V letu **1994/95** so imeli na studiu D **radijsko oddajo** o času integracije, ki je na tekmovanju oddaj regionalnih postaj zasedla drugo mesto in za nagrado prejela radijski sprejemnik.

Učenci posebnega programa so redno tekmovali na zimski in poletni specialni olimpijadi. Učenec, ki je v šolskem letu **1993/94** zaključil šolanje, je bil na specialni olimpijadi tako uspešen, da se je lahko v naslednjem letu udeležil **svetovne specialne olimpijade v Kanadi**. S svojimi uspehi na različnih področjih so naši učenci tako že četrto desetletje zapored v svet s ponosom ponašali vse bolj prepoznavno ime šole. V tem letu so bile za učitelje prvič organizirane **študijske skupine**.

19. januarja 1996 so praznovali **40. obletnico** šole. Ob tej priložnosti so na svečani prireditvi uprizorili igrico **Iz babičine skrinje**, kot gost pa je nastopil tudi Dolenjski oktet. Pripravili so še razstavo izdelkov ter prvič izdali **domsko glasilo** *Pridni kot mravlje*, šolsko glasilo *Preproste besede* in **bilten**. Slogan »pridni kot mravlje« se je na šoli ohranil vse do danes, kot emblem naše šole pa je poleg slogana postala risbica treh plešočih mravelj. Začeli so izvajati tudi **dodatno strokovno pomoč** učencem s posebnimi potrebami v rednih osnovnih šolah.

Leta **1997/98** se je šola preko svetovalne delavke povezala s srednješolci, ki so se kot **prostovoljci** družili predvsem z domskimi učenci. Poleg tekmovanj na področju športa, vesele šole, bralne značke in tehnike so se učenci začeli udeleževati tudi tekmovanj iz matematike in družboslovja. Uspešni so bili tudi na državnem nivoju.

V šolskem letu **1999/2000** so učitelji intenzivno uvajali **globalno metodo branja** zlasti za učence v posebnem programu.

V letu **2000/01** so uvedli **angleški krožek** za učence 8. razreda. Začeli so izvajati **celoletne šolske projekte** *V kraljestvu sadja*, *Pisani živalski svet*, *Zdravo z naravo*.

Leto **2001/02** je potekalo v znamenju eko dejavnosti. V tem času je nastala tudi **Eko himna**, ki jo učenci prepevajo še danes.

V šolskem letu **2002/03** je stekla tudi intenzivna priprava na uvedbo **devetletnega programa** osnovne šole ter izobraževanje za pripravo individualiziranih programov. Zelo dejavni so bili tudi na področju naravoslovja. Sodelovali so z Biotehniško fakulteteo v Ljubljani, z oddelkom za biologijo. Profesor in študentje so učencem predstavili veliko najrazličnejših malih živali.

ŠESTO DESETLETJE (2005—2015): ODPIRANJE IN PRODOR

Šola je leta **2003** po mednarodno uveljavljenem programu pridobila **Ekološko listino** in s tem postala **prva ekološka osnovna šola s prilagojenim programom** v Sloveniji. Dne **5. 6. 2003** je v Ljubljani na slovesni prireditvi prejela **eko zastavo**, jo je hranila kar nekaj let, nato pa projekt začela izvajati interno, vendar še vedno zelo aktivno.

S šolskim letom **2003/04** se je začelo izvajanje **devetletke** v prvem in sedmem, v naslednjih letih pa še v ostalih razredih. Učenci so dobili nekaj novih predmetov: socialno učenje, angleščina, izbirne predmete.

2005 so na šoli praznovanje **50. obletnice** obeležili s **kulturno prireditvijo, razstavo izdelkov učencev** ter z obsežnejšim **biltenom**, kjer so predstavili delo in življenje na šoli v preteklih letih. Učitelji so začeli intenzivneje izvajati mobilno specialno pedagoško delo po osnovnih šolah v novomeškem območju.

ŠESTO DESETLETJE (2005—2015): ODPIRANJE IN PRODOR

V letih od 2006 – 2009 se je zaključilo uvajanje devetletke v vse razrede. Tudi v tem obdobju so se izvajali ustaljeni krožki, dodali pa so še gibalne igre. Na šoli so ponovno zaživele **oddelčne skupnosti** in **šolski parlament**. Vsako leto so pripravili **dan odprtih vrat**, na katerega so povabili širši krog ljudi: strokovnjake in učitelje z drugih osnovnih šol in ustanov. Cilj je bil, da bi širša okolica поблиže spoznala potek specialno-pedagoškega dela ter sprejela učence s posebnimi potrebami kot enakovreden del naše družbe.

Skozi celo šolsko leto 2009/10 so v šoli in domu potekali projekti: *Eko šola*, *Sodelovanje s starši romskih učencev*, *Živeti drugače*, *Priprave na mednarodni projekt Comenius*. S pomočjo Lions kluba so pridobili **kommunikatorje** za 15 učencev PP, učitelji pa so se začeli tudi dodatno usposablјati za njihovo ustrezno uporabo.

Vodstvo šole je veliko pozornost in izdatna sredstva namenilo tudi **obnovi prostorov in opreme**: vzpostavitev alarmnega sistema in videonadzora, beljenje prostorov šole, napeljava zasilne razsvetljave, preureditev likovne, tehnične in računalniške učilnice, pralnice, namestitve žaluzij v glasbeni učilnici, stekleni sobi, pralnici in zbornici, nakup konvektomata za kuhinjo, nakup računalnikov, projektorja in prenosnih računalnikov. Uspešno je sodelovalo z ustanoviteljem MO Novo mesto, drugimi občinami, Ministrstvom RS za šolstvo in šport, Zavodom RS za šolstvo in OE Novo mesto, Pedagoško fakulteto iz Ljubljane, sosednjimi šolami ter drugimi institucijami in društvi.

Šolsko leto 2010/11 so zaznamovali različni **projekti**: *Eko šola z Eko bralno značko*, *Sožitje z Romi*, *Šola nekoč in danes*. Nadaljevali so z usposabljanjem *Nadomestna komunikacija*. Učitelji so se začeli usposablјati za uporabo IKT tabel. **26. 5. 2011** so pod okriljem šole potekale v Novem mestu *Igre dobre volje*, ki so se jih udeležili domski učenci iz cele Slovenije.

V šoli in domu so se v šolskem letu 2011/12 izvajali naslednji **projekti**: Eko šola z eko bralno značko, Shema šolskega sadja, Potuj z menoj.

V okviru projekta **Potuj z menoj** so izdali **slikanici** *Mravljična dežela*, izpeljali **likovni natečaj** in pripravili likovno razstavo, izdali **knjigo** Hede Kastelic z naslovom *Potuj z menoj* ter izvedli **muzikal**. Predstavo *Potuj z menoj* so ob koncu šolskega leta uprizorili kar trikrat in z njo navdušili veliko gledalcev. Z muzikalom so prepričali tudi bralce revije *Naša žena*, ki je na prireditvi *Ljudje odprtih rok* vodji projekta Darinki Pirc podelila **zahvalno listino**.

V šolskem letu 2012/13 so nadaljevali s projekti iz prejšnjega leta. V drugem letu projekta **Potuj z menoj** so izpeljali vrsto ponovitev muzikala – gostovali so v KC Janeza Trdine Novo mesto, Žužemberku, Dolenjskih Toplicah, Semiču, Šentjerneju, na Ptuju in na koncu tudi v Ljubljani, v **Cankarjevem domu**. V okviru projekta so izdali **novoletne voščilnice**, **koledar** za leto 2013, **zgoščenko z glasbeno pravljico** *Potuj z menoj*, **DVD-ja s posnetkom predstave** v Šentjerneju in v Cankarjevem domu. S predstavo so navdušili **preko pet tisoč** gledalcev. Šola je s tem projektom postala **medijsko prepoznavna** (številni internetni in časopisni članki, radijski in televizijske oddaje...) Glavna igralka je prejela tudi **županovo priznanje** za področje kulture. Istega leta je David Šega postal **državni prvak** iz matematike.

ŠESTO DESETLETJE (2005—2015): ODPIRANJE IN PRODOR

Šolsko leto 2013/2014 je bilo zaznamovano z mnogimi dogodki in dejavnostmi: **šola v naravi** v Kočevju, nadaljevanje z delom na področju **Nadomestna in dopolnilna komunikacija**, predavanja predstavnikov Krke ter projekt **Šola išče talent**.

Domski učenci so zelo uspešno sodelovali na likovnem natečaju Smučarske zveze *Planica in otroci*. Uvrstili so se med finaliste in osvojili nagradni izlet v Planico. Na likovnem natečaju *Oživitev kulturne in ohranjanje naravne dediščine*, ki ga je razpisala občina Šmarješke Toplice, pa so dosegli 2. mesto.

Nadaljevali so tudi z **obnovo** prostorov in drugimi izboljšavami: ureditev kotlovnice, napeljava plinskih cevi po šoli in priključitev šole na mestni plinovod, dokončna obnova zbornice, vzpostavitev internetne povezave v razredih, ureditev dodatne računalniške učilnice za manjše skupine učencev, prenova nekaterih učilnic, ureditev gospodinjske učilnice, prenova tehnične učilnice.

Učenci 4. r so izdelali smrečico iz odpadnih materialov za Medexov natečaj *Bodi eko, ohrani čebelo in smreko*. Smrečica se je uvrstila med 50 najlepših.

V šolskem letu **2014/15** so vrata internata prvič od časa ustanovitve šole ostala zaprta. Po mnogih letih so morali na šoli program domske vzgoje zaradi spremenjene zakonodaje in premajhnega števila učencev ukiniti.

V mesecu **aprilu 2015** je bila šola glavna **organizatorica državne glasbene revije** *Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo*, ki se je je udeležilo skoraj **tisoč** oseb s posebnimi potrebami s šol in zavodov iz cele Slovenije. Zaposleni na šoli so organizacijo revije dobro izpeljali in prejeli veliko pohval s strani gledalcev in udeležencev.

Vse šolsko leto pa je na šoli potekalo aktivno pripravljalo obdobje na prireditve ob 60. obletnici šole, ki jo bodo obeležili z **muzikalom** *Mi skozi čas*, **razstavo** likovnih del in **zbornikom**. Predpremierno so muzikal izvedli že predzadnji dan šolskega leta 2014/15 in z njim navdušili številne gledalce.

Učenci so bili zelo uspešni tudi na področju računalništva in Vesele šole. Nejc Goršin Fabjan je postal veselošolski, Gašper Ljubi pa računalniški **državni prvak**.

Tudi dom za učence ima **bogato zgodovino**. Ustanovljen je bil skupaj s šolo **leta 1955**. Sprva so v njem živeli trije učenci, zanje pa je skrbela negovalka. Streho nad glavo jim je tako kot učencem šole nudil **šmihelski Dijaški dom**.

Razmere v domu so bile v začetku skromne. Potrebna je bila **prenova**, ki so jo izvedli v začetku 60. let. Domskih učencev pa je bilo iz leta v več in prostorska stiska je bila velika.

Ob preselitvi v novo šolo so učenci dobili tudi nove, v začetku še slabo opremljene prostore. Dom za učence se je v nadaljnjih letih širil. Svoj največji obseg je dosegel v osemdesetih letih, ko je bilo v dom vključenih skoraj **90 otrok**. Vzgojiteljice so v skupini imele tudi po 18 učencev.

Dom za učence ob koncu tedna **ni zapiral** svojih vrat. »Takrat smo hodili na sprehode, se igrali razne igre v naravi. Pozimi smo se sankali in izdelovali čudovite izdelke, ki so bili vedno sestavni del šolskih razstav,« se tistih časov spominja takratna vzgojiteljica, sedaj pa učiteljica v skupini PP, Nuša Korče.

Več kot desetletje (od 1980 - do 1991) je bilo v domu preko 70 učencev. Ti so se aktivno vključevali v različne popoldanske dejavnosti, ki so jih vodili ne le vzgojitelji, pač pa tudi zunanji sodelavci. V tem času je zelo uspešno deloval **tamburaški orkester**, izhajalo je **domsko glasilo** *Pridni kot mravlje*, učenci so bili aktivni na športnem področju, prirejali so razne kvize in nekaj časa imeli celo ***Domski bend***.

Po letu 2005 je število učencev zelo upadlo. Tako je v šolskem letu 2006/07 obstajala le še ena vzgojna skupina. Življenje v domu se je s tem precej spremenilo. Popoldanske dejavnosti so se pogosto odvijale izven domskih prostorov (pikniki, bowling, izleti v naravo...), uspešno je deloval **foto krožek**. Učenci so skrbeli za urejenost domskih prostorov, šolske okolice in vrta.

V zadnjih štirih letih je vzgojna skupina številčno precej nihala. Od desetih so leto 2013/14 zaključili le še štirje učenci. Kljub vsemu je bilo življenje v domu zelo **pestro**. Učenci so se preizkusili na najrazličnejših področjih. Na **likovnih in literarnih natečajih** so v konkurenci rednih osnovnih šol posegali po visokih mestih in šoli prislužili različne nagrade (izlet v Planico, denar za nakup novih koles, izlet na ekološko kmetijo...). Z **lutkovnimi, dramskimi in glasbenimi točkami** so bili nosilci domala vseh šolskih kulturnih prireditev. Tu se je kalila tudi glavna igralka muzikala *Potuj z menoj*, Špela Kocjan. Obiskovali so kino predstave in gledališče v Šentjerneju ter dogodke v knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu. **Praznovanja** v domu so bila izvirna in zabavna (rojstni dnevi, novoletna in pustna zabava, pikniki...). **Živel so z naravo** (nabirali jagode, lešnike, kostanj, gobe...), skrbeli za urejenost šolske okolice in šolski vrt. Vsako leto so se udeležili *Iger dobre volje*, šolsko leto pa zaključili z **izletom** (Kostanjevica, Žužemberk, Brežice, Velika planina). Junija 2014 so se vrata doma zaprla. Upamo, da se kmalu spet odpro.

MI SKOZI ČAS...

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO UČENCEV	ŠTEVILO ODDELKOV	DOM ŠOLE ŠT. UČENCEV	ŠTEVILO UČITELJEV	POMEMBNI MEJNIKI
1955/56	11	1	3	1	5. 10. 1955 - ZAČETEK POUKA SLAVKA KEGLOVIČ - PRVA RAVNATELJICA
1956/57	18	2	4	2	POUK V DVEH IZMENAH
1957/58	23	3	10	2	PRVI OBISK DEDKA MRAZA
1958/59	29	4	18	3	USTANOVITEV ŠOLSKEGA ODBORA
1958/60	40	5	19	4	SAMOSTOJNE KULTURNE PRIREDITVE
1960/61	46	6	18	5	ZAVOD S SAMOSTOJNIM FINANCIRANJEM
1961/62	61	7	26	8	PRVA SAMOSTOJNA GLEDALIŠKA PREDSTAVA
1962/63	77	8	26	8	POPOLNA OSEMLETKA
1963/64	93	8	29	8	NAKUP SODOBNE TEHNIČNE OPREME
1964/65	97	8	34	9	VEČDNEVNI IZLETI
1965/66	109	8	42	8	DODATNA UČNA POMOČ
1966/67	120	8	46	8	/
1967/68	119	9	48	10	/
1968/69	116	9	52	13	/
1969/70	116	9	52	14	PRIZIDEK ZA DELAVNICO
1970/71	128	9	52	15	POUKA PROSTE SOBOTE
1971/72	126	9	50	17	REFERENDUM ZA NOVO ŠOLO
1972/73	126	11	50	19	FILM POSEBNA ŠOLA
1973/74	120	11	50	18	LUTKOVNI KROŽEK
1974/75	116	12	60	20	ZAČETEK SODELOVANJA S KRKO
1975/76	115	12	65	20	PRVE PODROČNE ŠPORTNE IGRE

MI SKOZI ČAS...

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO UČENCEV	ŠTEVILO ODDELKOV	DOM ŠOLE ŠT. UČENCEV	ŠTEVILO UČITELJEV	POMEMBNI MEJNIKI
1976/77	118	12	65	21	KRKIN IZLET
1977/78	112	12	68	20	ZELENA STRAŽA ZA ČISTO OKOLJE, ZBIRALNA AKCIJA STAREGA PAPIRJA
1978/79	116	13	67	21	PRVI ODDELKI VIZ, SELITEV V NOVO ŠOLO
1979/80	126	14	82	24	TAMBURAŠKI ORKESTER
1980/81	130	14	84	23	RAVNATELJICA AVGUŠTINA LAH
1981/82	126	14	90	24	ŠTEVILNI NOVI KROŽKI
1982/83	117	13	86	23	SODELOVANJE Z NOVOMEŠKO VOJAŠNICO
1983/84	125	13	82	21	PRVA TRGATEV S KRKO
1984/85	97	13	90	22	SMUČARSKI TEČAJ
1985/86	121	13	74	23	IME OŠ DRAGOTINA KETTEJA
1986/87	120	14	74	24	
1987/88	120	14	75	23	DELOVNO MESTO SVETOVALNI DELAVEC
1988/89	121	13	79	24	ORGANIZACIJA ŠPORTNIH IGER DOLENJSKE REGIJE
1989/90	118	13	70	23	
1990/91	113	14	66	24	RAVNATELJICA BREDA OKLEŠEN
1991/92	114	14	69	27	
1992/93	103	13	60	27	KOMBI ZA PREVOZE UČENCEV
1993/94	103	12	59	25	SODELOVANJE Z LIONS KLUBOM
1994/95	95	11	39	25	RADIJSKA ODDAJA O INTEGRACIJI UDELEŽBA NA SPEC. OLIMPIJADI V KANADI

MI SKOZI ČAS...

ŠOLSKO LETO	ŠTEVILO UČENCEV	ŠTEVILO ODDELKOV	DOM ŠOLE ŠT. UČENCEV	ŠTEVILO UČITELJEV	POMEMBNI MEJNIKI
1995/96	91	11	51	25	IZDAJA BILTENA, DOMSKO GLASILO
1996/97	95	11	43	23	IZVAJANJE DSP NA OKOLIŠKIH ŠOLAH
1997/98	100	14	39	26	PROSTOVOLJCI
1998/99	90	13	37	27	
1999/00	94	14	35	28	GLOBALNA METODA BRANJA
2000/01	89	13	33	26	CELOLETNI PROJEKTI
2001/02	87	13	29	26	LISTINA EKO ŠOLA
2002/03	83	12	25	24	EKO ZASTAVA
2003/04	73	10	23	23	UVAJANJE DEVETLETKE V PRVO IN ZADNJO TRIADO
2004/05	67	10	20	23	POVEČANJE IZVAJANJA DSP, RAVNATELJICA VIDA MAROLT
2005/06	71	10	13	20	PRAZNOVANJE 50. OBLETNICE OBSTOJA ŠOLE, ZBORNIK
2006/07	69	10	9	19	DEVETLETKA V DRUGI TRIADI
2007/08	73	12	6	23	
2008/09	84	13	9	24	POPOLNA DEVETLETKA, OBNOVA ŠOLSKIH PROSTOROV
2009/10	88	12	7	26	KOMUNIKATORJI
2010/11	88	14	8	27	ORGANIZACIJA IGER DOBRE VOLJE
2011/12	92	13	8	27	PROJEKT POTUJ Z MENOJ
2012/13	97	14	8	27	POTUJ Z MENOJ V CANKARJEVEM DOMU
2013/14	92	13	4	26	NAPELJAVA INTERNETNE POVEZAVE V UČILNICAH
2014/15	92	14	-	27	ORGANIZACIJA GLASBENE REVIJE ZZZ, KONEC DOMSKE VZGOJE

ZAKLJUČEK

»Letošnje šolsko leto je bilo res nepozabno, saj smo nadaljevali s projektom Potuj z menoj in dosegli nekaj, o čemer prej še sanjali nismo. Ko smo pred dvema letoma začeli sestavljati našo predstavo, si nihče ni mislil, da bomo izvedli toliko ponovitev, da bomo dosegli takšen uspeh in da bomo na koncu napolnili tudi Linhartovo dvorano Cankarjevega doma. Levji delež zaslug pripada vodji projekta Darinki Pirc in gospe ravnateljici Vidi Marolt, brez njiju nam prav gotovo ne bi uspelo. Potrebno si je upati, imeti vizijo in vztrajati na načrtani poti. Vtisi so še preveč sveži, da bi se resnično lahko zavedali, kaj smo dosegli. Po mnogih letih, ko bodo bodoči rodovi brali te vrstice, gledali posnetke predstave, bo drugače. Mogoče bodo rekli – kaj vse se da narediti, če ljudje sodelujejo, se spoštujejo, si pomagajo, delijo naloge in vidijo drug v drugem najboljši,« je ob koncu šolskega leta 2012/13 v šolsko kroniko zapisala knjižničarka Damijana Karlič.

Šolsko kroniko sta za vas prebirali **Helena Prosen Zupančič in Darinka Pirc**

MI SKOZI ČAS...

SLIKAMO, REŽEMO, ŽAGAMO, LEPIMO ...

ADRIJANA BRAJDIČ, 7. R

POTREBNO SI JE UPATI, IMETI VIZIJO IN VZTRAJATI NA ZAČRTANI POTI.

DAMIJANA KARLIČ

Likovno in tehnično ustvarjanje se je prepletalo z drugimi dejavnostmi v vseh šestdesetih letih delovanja šole. V novih šolskih prostorih so bile tem področjem namenjene tri dobro opremljene delavnice, kjer so učenci spoznavali osnove obdelave lesa, kovin, papirja, plastike, tekstila in drugih materialov.

V osemdesetih letih je Sonja Vernig uspešno vpeljala **šiviljski krožek**, ki je deloval do leta 2005. Učenci so se naučili krojiti, šivati posteljnino, predpasnike, izdelovati igrače in okrasne izdelke. Mnogi so uspešno nadaljevali šolanje na tekstilnih šolah v Metliki in Kočevju.

V devetdesetih letih so na pobudo naše šole učitelji tehnične vzgoje osnovnih šol s prilagojenim programom Dolenjske, Bele krajine in Posavja pod vodstvom Ane Marije Čulig organizirali prvo **Srečanje mladih tehnikov** za učence osnovnih šol s prilagojenim programom.

Leta 2006 je bilo tekmovanje prvič organizirano tudi za učence, ki obiskujejo PPVI. Srečanja so zdaj že tradicionalna in naši učenci so se pod mentorstvom zagnanih Anamarije Čulig, Ksenije Pejanovič, Sonje Vernig in Marjete Rožič vsako leto poleg regijskega udeleževali tudi državnega tekmovanja v Ljubljani. Tudi danes se vračajo s tekmovanj z zlatimi priznanji.

Likovno ustvarjanje pomaga učencem razumevati prostor, izražati občutja, stališča, se sproščati, raziskovati svoje zmožnosti zaznavanja, razvijati domišljijo ...

Z likovnimi deli **krasimo** šolske prostore, izbrane izdelke učencev uokvirjamo in **podarjamo** ob različnih priložnostih.

Tudi scene za naše dramske in glasbene projekte nastajajo pod pridnimi rokami učencev ob vodstvu mentoric.

Učenci PPVI so likovno opremili knjigo Hede Kastelic *Potuj z menoj* in svoja dela objavljajo tudi v šolskem glasilu. Redno se udeležujejo likovnih srečanj in kolonij, med drugim vsako leto likovne kolonije v Črni na Koroškem, kjer ustvarjajo s priznanimi akademskimi slikarji.

Sodelujejo pa tudi na **likovnih natečajih**. Pogosto so uspešni:

● **Šolsko leto 2008/2009:**

Sodelovanje na 9. *Ciciumetnijah*. Uvrstili so se med najboljše in prejeli posebno priznanje. Dela so bila razstavljena v Etnografskem muzeju v Ljubljani.

● **Šolsko leto 2011/2012:**

Posebno priznanje na 5. srečanju likovnih ustvarjalcev v Krškem.

● **Šolsko leto 2012/2013:**

1. mesto na likovnem natečaju *Pikapolonica pomaga, da je na krožniku bolj zdrava hrana* v organizaciji Slovenskega združenja za zdravo prehrano. Učenci so se za nagrado udeležili naravoslovnega dne z delavnicami na ekološki kmetiji.

Sodelovanje na likovnih delavnicah za 6. mednarodni likovni natečaj *Igraj se z mano*. Dela naših učencev so bila razstavljena v Cankarjevem domu.

● **Šolsko leto 2013/2014:**

Sodelovanje na likovnem natečaju *Planica in otroci*. Uvrstili so se med finaliste in osvojili nagradni izlet v *Planico*.

Izdelava smrečice iz odpadnih materialov za *Medexov* natečaj *Bodi eko, ohrani čebelo in smreko*. Naša smrečica se je uvrstila med 50 najlepših.

2. mesto na likovnem natečaju »*Oživitev kulturne in ohranjanje naravne dediščine*«, ki ga je razpisala občina Šmarješke Toplice.

SLIKAMO, REŽEMO, ŽAGAMO, LEPIMO ...

Ustvarjanje na tehničnem in likovnem področju učence bogati in jim razširja obzorje. Tudi v prihodnjih letih se bomo trudili, da bi tem oblikam ustvarjanja namenili čim več pozornosti.

Damijana Karlič

**VEDNO SUPER SMO BILI
LIKOVNO USTVARJALI,
SITOTISKE DELALI,
ZRAVEN SE ZABAVALI.**

**Z LESOM SE UKVARJALI
BRUSILI, LAKIRALI.
SMO KOVINO ZVIJALI
REZALI, SESTAVLJALI.**

**ŠKARJE UPORABLJALI,
IN VESELO ŠIVALI.
MNOGO TEGA SMO NARDIL,
NA RAZSTAVO POVABIL.**

ZABAVNO, ZABAVNO JE DELAT STVARI, KO NEKAJ USTVARIŠ, SE FINO TI ZDI.

GABRIJELA BRAJDIČ, 4.R

**GLASBA MI OMOGOČI, DA LAHKO BREZ VSAKE TEŽAVE VSTOPIM V OTROŠKI SVET.
Z NJO POSTANE VSE KOT MORA BITI...**

DARINKA PIRC

POJEMO, PLEŠEMO IN IGRAMO...

Glasba je stalnica dejavnosti naše šole. V teh šestdesetih letih so na šoli uspešno delovale naslednje glasbene skupine:

PEVSKI ZBORI:

- * Otroški pevski zbor NIS deluje od leta 1971
- * Otroški pevski zbor PPVI je deloval v letih od 1995 do 1998 ter od leta 2011 do danes
- * Romski otroški pevski zbor od 2011-2013
- * Učiteljski pevski zbor od leta 2000 in priložnostno deluje še danes

TAMBURAŠKI ORKESTER od 1978 do 1991

FOLKLORNA SKUPINA od 1975 do 2003

PLESNA SKUPINA

ORFFOVA INSTRUMENTALNA SKUPINA od 2011 do danes

GLASBENI PROJEKTI:

- * POTUJ Z MENOJ (2011 – 2013)
- * ŠOLA IŠČE TALENT (2013-2014)
- * MI SKOZI ČAS (2014 – 2015)

Brez **pevskega zbora** si težko zamišljam šolske kulturne prireditve. Tega se zavedamo tudi na naši šoli, saj **OPZ NIS** deluje že od leta 1971. Pod taktirko učiteljice glasbe **Vojke Babič** je zbor v osemdesetih letih uspešno nastopal tako na šolskih prireditvah, območnih revijah otroških pevskih zborov, udeleževal pa se je tudi državne glasbene revije *Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo*.

Danes zbor sicer ni najštevilčnejši. Kljub temu se mladi pevci ne ustrašijo tudi zahtevnejših pesmi. Najraje pojejo slovenske ljudske, otroške pesmi naših in tujih skladateljev, zabavne pesmi, pa tudi tiste, ki jih zborovodkinja Darinka Pirc napiše za posebne priložnosti. Nastopajo samostojno ali pa **združijo moči** z mladimi instrumentalisti, lutkarji, igralci ali plesalci.

POJEMO, PLEŠEMO IN IGRAMO...

Na prehodu v novo tisočletje je bil na šoli ustanovljen tudi **učiteljski pevski zbor**, ki ga vodi Darinka Pirc. Prvič se je predstavil ob izidu pesniške zbirke *V objemu pelina* sodelavke Hede Kastelic. Nekaj pesmi iz te zbirke je zborovodkinja uglasbila, zbor pa je z njimi sodeloval na predstavitvah knjige. Članice UPZ z veseljem tudi danes zapojejo kakšno pesem na šolskih prireditvah, da tako popestrijo kulturni program.

Najštevilčnejši je trenutno **pevski zbor učencev PP**. Delovati je začel pred dvajsetimi leti in kmalu uspešno sodeloval na državni **glasbeni reviji** *Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo*. Po slabih štirih letih je prenehal z delovanjem in ponovno zaživel leta 2011 pod mentorstvom Nuše Korče in Darinke Pirc. Mentorici se dobro zavedata, da je pesmi pogosto treba prilagoditi ali pa napisati kakšno novo, ki je članom zbora blizu in jo vsi ne le pojejo, pač pa tudi spremljajo z lastnimi ali Orffovimi ritmičnimi instrumenti. Pevski zbor nastopa na vseh šolskih kulturnih prireditvah.

Najlepše pa je takrat, ko zbori združijo moči in dobi pesem prav poseben čar.

Ena najuspešnejših glasbenih skupin v vseh letih delovanja naše šole je nedvomno **tamburaški orkester**. Vodil ga je Silvester Mihelčič, deloval pa je polnih trinajst let. O njihovi uspešnosti priča tudi dejstvo, da so že po treh letih skupnega igranja imeli letno preko deset javnih nastopov po vsej Sloveniji in izven njenih meja. Nastopili so tudi na radijski oddaji *Veseli tobogan* in bili v tem času medijsko kar prepoznavni. Leta 1991 so tamburice utihnile. Upam, da bodo spet zaigrale na osrednji prireditvi ob 60-letnici naše šole.

Nič manj uspešna ni bila **folklorna skupina**. Folkloristi so vztrajali kar trideset let. Najuspešnejši so bili pod mentorstvom **Marjete Rožič**, ki je z njimi ustvarjala več kot dvajset let. Folkloristi so se izobraževali na seminarjih za folklorne skupine, se udeleževali srečanj folklornih skupin dolenjske regije, nastopali v vrtcih in šolah v dolenjskem okolišu ter bili tako veliki ambasadorji naše šole ter ohranjevalci slovenske ljudske glasbene dediščine.

Najkasneje je nastala glasbena skupina mladih **Orffovih instrumentalistov**. Igrajo zadnja štiri leta. Učenci pogosto spremljajo nastope pevskih zborov, izvajajo scensko glasbo pri lutkovnih in dramskih igrakah, včasih pa zaigrajo tudi samostojno. Vsi vemo, da igrati na instrument ni ravno lahko. Biti je treba potrpežljiv in vztrajen, česar pa našim mladim glasbenikom res ne manjka.

POJEMO, PLEŠEMO IN IGRAMO...

Da ima glasba na naši šoli zadnjih nekaj let prav posebno mesto, kažejo tudi naslednji glasbeni projekti:

POTUJ Z MENOJ

V okviru projekta Potuj z menoj smo izdali CD z glasbeno pravljico ter se z muzikalom, ki je avtorsko delo učiteljev naše šole, predstavili preko pet tisoč gledalcem.

ŠOLA IŠČE TALENT

S projektom Šola išče talent smo vse leto odkrivali številne glasbene in druge talente. Bili smo prijetno presenečeni, koliko skritih talentov smo odkrili med nami.

MI SKOZI ČAS

Letošnji projekt je usmerjen na praznovanje 60-letnice naše šole. Ob tem jubileju smo ustvarili še en muzikal, ki nas bo popeljal skozi najvažnejše dogodke preteklih šestdesetih let. Tudi tokrat boste lahko uživali v povsem novi avtorski stvaritvi Jasne Banovec, Dajane Držanič, Ksenije Pejanovič in Darinke Pirc ter v izvedbi učencev, ki se bodo preizkusili kot glasbeniki, igralci in plesalci.

Darinka Pirc

DRAMSKO, LUTKOVNO, GLEDALIŠKO USTVARJANJE...

**VŽIVETI SE V SVET DRUGEGA
JE TEŽKO, A OB IGRI
SE LAHKO NAUČIŠ TUDI
EMPATIJE IN RAZUMEVANJA LJUDI...**

JASNA BANOVEC

DRAMSKO, LUTKOVNO, GLEDALIŠKO USTVARJANJE...

Skozi obdobje šestdesetih let so se na šoli negovale gledališke dejavnosti. Učenci so pod mentorstvom pripravili kar nekaj gledaliških predstav, lutkovnih iger, dramatizacij, glasbenih pravljič in ne nazadnje muzikal. Vse skupaj se je začelo z *Rdečo kapico*, nadaljevalo s projektom *Iz babičine skrinje* in v obdobju zadnjih deset let potrdilo z različnimi predstavami.

Gledališka dejavnost je na šoli razpršena na več različnih delov, a se vsi med seboj dopolnjujejo, da tako popestrijo naše prireditve. Lahko jo razdelimo na tri pomembnejša področja:

🐾 **DRAMSKO**

🐾 **LUTKOVNO in**

🐾 **GLASBENO-GLEDALIŠKO.**

V sklopu dramskega področja na šoli deluje **dramski krožek**. Ker stremimo k nenehnemu razvoju, se od leta **2011** vsako leto udeležujejo **republiškega srečanja gledaliških skupin OŠPP**. Za oder na tem srečanju in seveda tudi šolski oder, smo pripravili kar nekaj predstav (*Pekarna Mišmaš*, *Bedak Jurček*, *Grad Gradič*), nastale pa so tudi druge uprizoritve in sicer *Mesto cvetja* ter različni skeči. V zadnjem času v skečih navdušujeta predvsem junaka iz risanke *Pat in Mat*. Dramski krožek zelo uspešno sodeluje tudi z instrumentalnim krožkom, ki omogoča, da imajo v predstavah lastne glasbene kulise.

Redno uprizarjajo **dramatizacije** tudi **učenci posebnega programa**. Vsako leto pod mentorstvom Marjete Rožič popestrijo Dan šole z uprizoritvijo Kettejevih basni in se vključujejo v različne druge prireditve, na srečanju staršev pa nastopajo z izvrstnimi dramskimi predstavami.

Ker uprizoritev ni možna brez učinkovite scenografije in kostumov za igralce, se ob vsaki predstavi odvija tudi obsežna izdelava le-teh. Pri tem sodelujejo učenci sami, pod mentorstvom učiteljic.

Lutkovno gledališče na naši šoli ima ravno tako bogato zgodovino. Z njim je začela učiteljica Marjeta Zaman, nadaljevali pa Ana Marija Čulig in Heda Kastelic v sklopu **lutkovnega krožka**.

Veliko lutkovnih iger so v zadnjih nekaj letih pripravili tudi **domski učenci**. Naj naštejemo le nekatere: *Kdo bo pomagal dedku Mrazu, Milina popotna torba, Sultan in Kužek ter Mufek in Pufek...*

Poleg uprizoritev pa so v sklopu lutkovnega krožka vedno nastajale tudi lutke in scena. Učenci so jih s pomočjo učiteljice izdelovali sami. Uspelo jim je narediti tako ročne lutke, kot marionete. Pri tem pa so morali spoznati in usvojiti različne tehnike vodenja lutk. Nedvomno so bili vedno zelo uspešni.

DRAMSKO, LUTKOVNO, GLEDALIŠKO USTVARJANJE...

V okviru **glasbeno-gledališke dejavnosti** naše šole je nastal tudi eden večjih projektov in sicer **muzikal Potuj z menoj**. V ta muzikal, ki je nastajal v sklopu istoimenskega projekta, se je vključila cela šola, z učenci in učitelji, ki je dve leti dihala in živela zanj. Muzikal je bil od zgodbe do glasbe avtorsko delo naših učiteljic Hede Kastelic in Darinke Pirc. Bil je zelo dobro sprejet pri gledalcih širše in ožje okolice. Uprizorili smo kar 17 predstav na območju Dolenjske in Bele krajine, gostovali na Ptuju, zaključili pa s predstavo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma.

Muzikal si je ogledalo več kot 5000 gledalcev, ki so zadovoljni in s pomembnim sporočilom odhajali iz dvoran. Ljudje so skrbno spremljali naš projekt, saj je bilo na spletni strani naše šole tudi preko 5000 ogledov. Zagotovo smo se z našo drugačnostjo in zgodbo o razumevanju, ki lahko polepša življenje marsikateremu otroku, dotaknili veliko src. Vsekakor je bil naš namen dosežen!

V sklopu praznovanja 60-letnice šole pa ponovno nastaja **muzikal** z naslovom **Mi skozi čas**. Ker želimo pokazati, da lahko z veliko entuziazma in dela dosežemo pomembne stvari, je ta muzikal zopet avtorsko delo učiteljic Helene Prosen Zupančič, Jasne Banovec in Darinke Pirc, uprizorili pa ga bodo izključno učenci sami, na kar smo učitelji še posebej ponosni. Muzikal bo premierno uprizorjen na osrednji prireditvi ob obletnici šole.

Ne glede na obsežnost gledaliških predstav, ki so jih izvedli učenci, je bilo v vsako vloženega veliko truda in energije tako učencev kot mentorjev. Pomembna naloga mentorja je, da učence motivira in poveže, kar pa običajno ni lahko. A ko enkrat začutijo čar gledališča in kaj lahko le-to ponudi, z veseljem prihajajo na vaje, se preizkušajo v različnih vlogah, predvsem pa uživajo v družbi z vrstniki.

Jasna Banovec

BEREMO IN PIŠEMO, IGRAMO SE S ČRKAMI...

**BRATI -
POTOPITI SE
V SVET DOMIŠLIJE,
POZABITI
NA VSAKE SKRBI
IN POTOVATI
V NEZNANO.
JE LAHKO KAJ LEPŠE?**

DAMIJANA KARLIČ

GAŠPER JURKOVIČ, 6.

BEREMO IN PIŠEMO, IGRAMO SE S ČRKAMI...

Branje in literarno ustvarjanje je bilo že od vsega začetka delovanja naše šole močno prisotno, ponosni smo tudi na to, da nosi šola ime po pesniku in pisatelju Dragotinu Ketteju. Ko se je šola preselila v novo poslopje, je svoj prostor dobila tudi knjižnica, ki jo je mnogo let vodila Marjeta Zaman, danes pa je šolska knjižničarka Damijana Karlič.

V devetdesetih letih so učenci brali za **Kettejevo bralno značko**, potem pa so se pridružili republiški bralni znački, kjer uspešno sodelujejo še danes. Vključeni so vsi učenci, ki pokažejo interes za knjige, tudi tisti, ki ne znajo brati. Beremo jim odrasli ali pa sošolci. Pomembno je, da razvijamo ljubezen do knjige, do lepote besede, da vzbujamo v učencih prijetne občutke in bogatimo njihov vsakdan.

Na zaključni prireditvi, ob podelitvi priznanj pridnim bralcem, so nas med drugimi obiskali Branka Jurca, Ivanka Mestnik, Primož Suhodolčan in Anja Štefan. Vsak mesec pride k nam še potujoča knjižnica, ki nam popestri in obogati knjižnično gradivo.

Od leta 2009 poteka tudi branje za **eko bralno značko**, kjer poudarjamo skrb za okolje in zdravo življenje.

Kmalu po ustanovitvi šole, leta 1967, je izšla prva številka šolskega glasila **Preproste besede**, za izdajo pa so skrbeli kar učenci literarnega in kasneje novinarskega krožka z mentoricami. V devetdesetih letih so domski učenci začeli izdajati svoje glasilo *Pridni kot mravlje*. Zadnja leta pa je glasilo dobilo sodobnejšo podobo, urednica Janja Kastelic ga je oblekla v pisane barve in obogatila z likovnimi izdelki, ugankami ter križankami.

V osemdesetih letih so se učenci vključili v tekmovanje **Vesela šola**. Takrat smo bili edina šola s prilagojenim programom, ki je sodelovala. Vprašalniki so bili prezahtevni, zato so naše učiteljice navezale stike z založbo Mladinska knjiga, kjer so imeli posluh za naše učence. Prilagodili so vprašalnike in pritegnili k sodelovanju tudi ostale šole s prilagojenim programom. Obiskal nas je celo Božo Kos in pohvalil naše delo. Tudi danes uspešno sodelujemo v Veseli šoli in dosegamo vidne rezultate. Letos je Nejc Goršin Fabjan postal celo državni prvak.

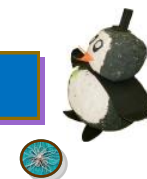
BEREMO IN PIŠEMO, IGRAMO SE S ČRKAMI...

Konec devetdesetih let so učenci posebnega programa sodelovali v projektu **Knjigobube** – z mentoricami so brali knjige in likovno ustvarjali v *Pobarvanih pravljicah*.

Če se spominjamo najsvetlejših trenutkov literarnega ustvarjanja naše šole, ne moremo mimo Hede Kastelic, zdaj že upokojene sodelavke, ki je leta 2004 napisala pesniško zbirko **V objemu pelina**, tik pred odhodom v pokoj, leta 2012, pa še knjigo **Potuj z menoj**. Izšla je v trdi vezavi z ilustracijami akademske slikarke Jožice Medle in mehki vezavi, ki vsebuje likovne izdelke naših učencev. Knjigo smo izdali še v skrajšani obliki in jo tako približali otrokom vseh starosti.

*V deželi, kjer sem jaz doma, veš, dela vsak le to, kar zna.
Nič ni hudo, nič ni težko, to je dežela mravljicna.*

V šolskem letu 2013/2014 smo sodelovali na literarnem **natečaju** *Z roko v roki – za varnost otrok*, ki ga je organiziral *Goodyear*. Nejc Ivnik se je s svojim esejem uvrstil med finaliste in s svojo pesmijo šoli zagotovil donacijo, s katero smo kupili nova kolesa in nekaj kolesarske opreme.

S KOLESOM V ŠOLO

KO S KOLESOM ALI PEŠ
VSAK DAN TI V ŠOLO GREŠ,
DOBRO TO ZAPOMNI SI,
CESTA DIRKALIŠČE NI!

VEDNO SE PREPRIČAJ TI,
ČE ZAVORA ŠE DRŽI,
ČE ŠE ZVONEC DELA, LUČ
IN DA »GUMA« ŠE NI »FUČ«.

VSA PRAVILA MORAŠ ZNAT',
TU NE DA SE GOLJUFAT,
SAJ NEVARNO JE ZELO
IT' BREZ ZNANJA NA KOLO.

NEJC IVNIK

TEČEMO, PLAVAMO, KOLESARIMO, SE IGRAMO , TEKMUJEMO ...

TOMI JURKOVIČ, 4. R

**VIDETI IN DOŽIVETI TO NARAVNO IN ISKRENO SREČO OB VSAKEM,
ŽE MALEM ŠPORTNEM DOSEŽKU NAŠIH OTROK, JE NEPRECENLJIVO.**

DAJANA DRŽANIČ

V 60-letih obstoja naše šole je tudi šport ali telovadba, kakor smo ji rekli včasih, kot nekakšna **rdeča nit** povezovala generacije otrok v njihovih športnih tekmovanjih, zmagah in porazih.

Razvoj športne vadbe je nenehno napredoval in učitelji so se kljub prostorski stiski in neustreznim pogojem trudili, da bi otrokom zadovoljili potrebo po gibanju. »Telovadili smo zunaj ali v razredu. Če so učenci v zgornjih prostorih malo bolj trdno stopili, smo v spodnjih razredih že čutili potres,« se spominjajo bivši učenci.

Do 70-tih let so telovadbo poučevale predvsem razredničarke, potem pa so se dečki in deklice delili. Deklice je prevzela Majda Menger, dečke pa Vlado Barbek.

Že prvo leto ustanovitve šole so učenci odšli v **kolonijo** v Crikvenico, kasneje v Portorož, Fažano, Ankaran, na Debeli Rtič, zadnja leta pa organiziramo šolo v naravi v Strunjanu.

TEČEMO, KOLESARIMO, SE IGRAMO, TEKMUJEMO ...

Zaživele so številne dejavnosti. Na željo otrok je bil leta 1970 prvič ustanovljen **atletski krožek**. Pridno so vadili, kljub temu da niso imeli telovadnice. Začeli so se udeleževati tudi področnih tekmovanj in leta 1974 prvič republiških športnih iger (RŠI) v Ljubljani. Ker so pridno trenirali, so dosegli prve vidnejše rezultate in osvojili prve medalje.

Planinski krožek je začel delovati leta 1973, vključeni pa so bili učenci višjih razredov. Opravili so veliko izletov in pohodov, med drugim tudi na Mirno goro in Golico. Veliko jim je pomagal mladinski odsek Planinskega društva Novo mesto.

Vedno gostejši promet in s tem posledično večja izpostavljenost nevarnosti otrok na cesti je bil povod za **prometni krožek** pod mentorstvom Avguste Lah. Leta 1974 so se učenci prvič pomerili v kvizu z osnovnimi šolami v občini in dosegli lep uspeh.

Tega leta je začelo delovati tudi **Šolsko športno društvo**. Njegovi člani so se udeležili RŠI v Murski Soboti.

V internatu je zaživel **šahovski krožek**. Učenci so bili razdeljeni v dobre šahiste in take, ki so se pravil igre šele učili. Organizirali so šahovska tekmovanja. Posebno radi so šahirali v zimskem času.

Leta 1976 je bila šola prvič **organizator** področnih iger.

Tisto leto je začel delovati tudi **nogometni krožek**.

In pisalo se je leto 1978, leto selitve v novo šolo. Pogoji za športne aktivnosti so naenkrat postali **idealni**. Učenci so dobili veliko, svetlo telovadnico, asfaltno in travnato igrišče, stezo za teke, jamo za skoke. Možnosti za športne aktivnosti je ponujala tudi šolska okolica s travnikom in gozdom. Motivacija učencev je bila zdaj še večja. Pod mentorstvom učiteljice Brede Oklešen so še bolj zavzeto telovadili, trenirali in pridno obiskovali razne športne krožke. Že leta 1978 je bila OŠ Dragotina Ketteja **organizator 11. republiških športnih iger**. Tekmovali so v atletiki, nogometu in rokometu. V naslednjih letih so se športniki s področnih in državnih tekmovanj skoraj vedno vrnili z lepim številom medalj in pokalov.

Leta 1981 je začel na šoli delovati tudi **rokometni krožek** za deklice. Plod vestnega in vztrajnega dela Vide Medic in zunanjega sodelavca Draga Medica je že leta 1983 prinesel vrhunske rezultate. Dekleta so na 15. RŠI postale državne prvakinje, v naslednjih osmih letih pa so si priborile kar 12 pokalov.

Smučarski tečaj je bil prvič izpeljan leta 1985 za 5. razrede pod mentorstvom Brede Oklešen in vaditelja iz Krke .

1987/88 je nogometni krožek prevzel zunanji sodelavec iz Krke Svetislav Bijelič. Nogometaši se vsako leto udeležujejo področnega tekmovanja, kar nekajkrat pa so se kvalificirali v polfinale in na državno tekmovanje. Tudi mi smo bili že velikokrat organizatorji področnega tekmovanja in tudi polfinala *Vzhod*. Na državni ravni so najboljši rezultat dosegli leta 1995 z osvojenim 3. mestom v Slovenj Gradcu.

TEČEMO, KOLESARIMO, SE IGRAMO, TEKMUJEMO ...

Leta 1989 je bila šola na pobudo naših učiteljic **organizator 1. športnega srečanja otrok oddelkov delovnega usposabljanja Dolenjske regije**. Tekmovali so v metu žogice, teku na 30 m in skoku v daljino. Glavi organizator je bila **Marjeta Rožič**. Naslednja leta so se učenci PPVI redno udeleževali regijskih tekmovanj in nato letnih in zimskih Specialnih olimpijad, od koder so se skoraj vedno vrnili s priznanji in medaljami. Franci Može se je leta 1996 v disciplini alpsko drsenje s prvim mestom kvalificiral na Zimske OI v Kanadi.

Učenci **prometnega** krožka so bili pod mentorstvom **Vide Medic** zelo uspešni tako na občinskih kot na področnih tekmovanjih na temo *Kaj veš o prometu*. Ogromno znanja so pokazali na testih, vožnji po cesti in spretnostni vožnji na poligonu. Nikoli se niso vrnili domov brez pokalov. Velikokrat pa je bila šola tudi organizator področnih tekmovanj. Učenci petega razreda so opravljali kolesarski izpit in se učili cestno-prometnih predpisov. In tako je še danes.

Leta 1992 smo bili že drugič **organizatorji 24. republiških športnih iger**. Tudi tukaj je naš učenec stal na stopničkah za zmagovalce. Tega leta so se letne šole v naravi v Ankaranu prvič udeležili tudi učenci PPVI. Glavni pedagoški vodja je bila kot že doslej in še nekajkrat potem Vida Medic.

Leta 1996 smo bili **organizatorji področnega tekmovanja v atletiki**, ki ga je prvič pripravila Vida Marolt. Nogometno tekmovanje je postalo samostojno, rokometno pa je bilo ukinjeno.

V šolskem letu 2001/02 so potekale še zadnjič dvodnevne RŠI v Postojni. Pokazali pa so se interesi za organizacijo novih tekmovanj. Tako je na **šahovskem tekmovanju** v Strunjanu 2004 Tadej Žnidaršič postal **državni podprvak**. Prav tako pa je bilo v tem letu v Mariboru 1. državno tekmovanje v igri *Med dvema ognjema*, ki so se ga udeležili tudi naši učenci z mentorico Vido Marolt. Leto prej je namreč začel v ta namen delovati tudi krožek.

Z uvedbo devetletke je leta 2004 prišlo do prenove učnih načrtov na področju športne vzgoje. Poleg treh rednih ur na teden se lahko učenci v zadnji triadi odločijo še za **izbirni predmet šport**. Velik interes vsako leto kaže, da otroci radi telovadijo in predvsem tekmujejo. To leto smo se prvič pomerili tudi na državnem tekmovanju v košarki v Kranju in namiznem tenisu v Litiji. Sanja Mežnaršič se je iz Velenja vrnila s srebrno medaljo v atletiki.

V šolskem letu 2005/06 so bile v Mariboru prvič izvedene **Igre dobre volje** (športno zabavne igre za domače učence). Sodelovali so tudi naši učenci. Športniki so se pod vodstvom Dajane Držanič v tem letu udeležili še državnega tekmovanja v igri **Med dvema ognjema** v Krškem in prvega državnega tekmovanja v plavanju in dosegli lepe rezultate. Na šahovskem tekmovanju v Strunjanu je Tadej Žnidaršič ponovno postal državni prvak, drugo mesto pa je dosegel Ivan Kodrič, ki je nato naslednje leto zmagal. Bili smo tudi organizatorji področnega tekmovanja v atletiki, z državnega tekmovanja pa se je Anita Murgelj vrnila s kolajno.

TEČEMO, KOLESARIMO, SE IGRAMO, TEKMUJEMO ...

2007/08 smo poleg udeležbe na vseh športnih tekmovanjih bili organizatorji državnega tekmovanja v igri Med dvema ognjema. Prvič smo šolo v naravi in tečaj plavanja izvedli v Strunjanu. Tja se zdaj vračamo vsaka tri leta. **Društvo novomeških študentov** nam je večkrat namenilo denar za nakup športne opreme in rekvizitov. Leta 2008 smo prišli na idejo, da opremimo s tem denarjem **fitnes sobo**. Z leti smo jo še dopolnjevali in danes je to zelo uporaben dodatni prostor.

V šolskem letu 2009/10 nas je z dvema bronastima medaljama z državnega tekmovanja v plavanju in atletiki razveselil **Tim Hočevár**. Udeležil se je tudi sprejema pri županu in dobil priznanje za **Naj športnika šole**.

Leta 2011 pa je bila naša šola **gostitelj** *Iger dobre volje*, glavni organizator je bila Alenka Slak ob pomoči vseh sodelavcev šole. Za dekleta je bil leta 2011/12 uvedeno državno tekmovanje v **odbojki**, kjer smo bili med najboljšimi.

2012/13 nam je tekmovanje v šolskem ekipnem **krosu** prinesel nove državne medalje, kar dve ekipni in eno posamezno, bronasto Špele Zupančič. To leto smo dobili za poslopjem šole tudi novo športno igrišče z umetno travo. Leta 2014 je ekipa naših učencev osvojila naslov državnih **prvakov v igri Med dvema ognjema** v Celju.

60 let je za nami. Plod dolgotrajnega, načrtnega in vztrajnega dela so polne vitrine pokalov in diplom. Ob pogledu nanje se vedno spomnimo na neizmerno radost, ki so jo otroci doživljali ob svojem uspehu. Uspešni rezultati pa so povezovali ter razveseljevali tudi učitelje in ravnateljice, ki so bili ponosni na sleherni uspeh vsakega učenca ali ekipe.

Še naprej se bomo trudili, da bomo vsakemu učencu zagotovili optimalen razvoj njegovih sposobnosti, nagnjen in interesov do kolektivnega dela in individualno ustvarjanje. Skozi celo leto se bomo sistematično pripravljali na tekmovanja, učence pa bomo vzgajali v vrednotenju vloženega dela, izboljšanju rezultatov vsakega posameznika in sprejemanju rezultatov, ki niso povsem na vrhu.

Dajana Držanič

SKRBIMO ZA OKOLJE...

VERONIKA BRULC, 4.R

NEGUJ NAJLEPŠO ROŽO V SVOJEM SRCU.

SVET BO TAKO ZAGOTOVO LEPŠI.

KSENIJA PEJANOVIČ

Naša šola je postala *Eko šola* že leta 2003 pod vodstvom Darke Pečnik. Tega leta smo podpisali *Eko listino* in se s tem zavezali, da bomo skrbeli za naš planet. Kar nekaj let smo sodelovali v **nacionalnem projektu *Eko šola kot način življenja***. Leta 2004 smo pridobili še ***Eko zastavo*** in jo z različnimi ***eko dejavnostmi*** obdržali na šoli še vrsto let. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev smo v nacionalnem projektu prenehali sodelovati .

Pridružili smo se **občinskemu projektu**, v katerem sodelujemo že deseto leto. Vsako leto na *Dan Zemlje* pripravimo stojnico, na kateri predstavimo, kaj vse smo počeli v tekočem letu. Učenci nastopajo na glavnem odru in se tako predstavijo vsem šolarjem novomeške občine. Dogajanje je zelo živahno in druženje sproščeno. Na koncu se vedno zaključi z nastopom znane skupine ali pevca.

Za Zemljo je treba skrbeti, tako kot je potrebno skrbeti za vsakogar in za vse. Naša naloga je, da skrbimo za ta odnos. Vse, prav vse potrebuje skrben in spoštljiv odnos in seveda ljubezen. Tako kot skrbimo za svoje čevlje, aparate, stroje, obleko... (tudi to je skrb za Zemljo), moramo skrbeti za naš planet.

Pred šestdesetimi leti, ko je bila ustanovljena naša šola, so bili skromnejši časi, saj družba še ni bila tako potrošniška. Takrat so ravno tako skrbeli za planet, samo da jim je bilo to bolj samoumevno. Bili so zelo varčni in skromni. Že takrat so uredili šolski vrt, zanj lepo skrbeli ter ga pridno obdelovali. Že takrat so zbirali papir in že takrat so jim pomagali naši zvesti pokrovitelji iz Krke.

Je že tako na svetu, da se vse vrača. Nekaj časa šolski vrtovi niso bili moderni, danes pa se zopet vračajo. Na naši šoli je bil vrt vedno aktualen, saj je izkustveno učenje zelo dobro. Miselnost, da se vse da kupiti in da je vse boljše, če je uvoženo, danes močno izpodriva misel, da moramo biti samozadostni, kar je močno v prid našemu planetu, se pravi vsem nam.

Tako v družbi kot na šoli se povečuje reciklaža različnih materialov. Za izdelavo izdelkov in za urjenje naših spretnosti veliko uporabljamo predmete, ki bi jih sicer zavrgli. Izdelujemo tako dekorativne kot tudi uporabne in praktične predmete. Tako se učimo, da se iz starega da narediti nov izdelek.

Pomembno je, da se naučimo spoštovati vse in vsakogar. Ekologija zajema zelo široko področje. **Projekt Eko šola** gradi vrednote za odgovoren način našega bivanja. Temelj odgovornega odnosa do okolja je izobraževanje, dejavno spreminjanje kulture obnašanja ter ravnanja in ne le posredovanje in pridobivanje znanja.

V vseh letih smo zbrali že **veliko ton papirja** in s tem prislužili kar nekaj denarja. Zbrani papir prodamo podjetju Surovina. S prisluženim denarjem smo pomagali pri nakupu interaktivne table, lesenih zložljivih klopi, majic za nagrade... Učenci, ki so v tekočem šolskem letu zbrali največ papirja (spodnja meja je 100kg) in se tudi drugače izkazali na *eko* področju, postanejo *eko frajerji*, za nagrado pa dobijo majico.

Nekaj let smo papir zbirali za *Fondacijo za pomoč otrokom*. Bili smo najboljši izmed vseh šol, ki so sodelovale ter si prislužili enoletno uporabo avtomobila *Peugot*.

Seveda pa ne zbiramo samo papirja, temveč še **embalažo, odpadne baterije, zamaške**... Zamaške podarimo invalidom, ki poskrbijo, da se prodajo in kupijo novi invalidski vozički. Učenci PPVI prav vsak dan skrbijo in sortirajo odpadke iz šolske kuhinje. Pospravijo jih v **šolski ekološki otok**, ki je lepo skrit zaličnimi omarami. Tudi te smo kupili z denarjem, zbranim od papirja. Poskrbijo tudi za »odvoz« iz jedilnice v zunanje kontejnerje na ekološkem otoku.

Kot se za *eko šolarje* spodobi, imamo tudi svojo **himno**, ki jo radi zapojemo. Napisala jo je naša upokojena učiteljica Heda Kastelic, uglasbila pa učiteljica Darinka Pirc. Priložnostno zapojemo tudi *Enkrat je bil en eko škrat* na melodijo *Enkrat je bil en majhen škrat*.

Ksenija Pejanovič

EKO HIMNA

**SMO MLADI EKOLOGI,
NA NAS TA SVET STOJI,
SKRBIMO, DA OKOLJE BO
BREZ HRUPA IN SMETI.**

**SORTIRAJMO ODPADKE,
UGAŠAJMO LUČI,
VARČUJMO S PITNO VODO
IN JEJMO BIO VSI.**

**TAKO BO NAŠA ZEMLJA
SREČEN DOM ZA VSE,
LJUDJE, ŽIVALI IN RASTLINE
V MIRU NAJ ŽIVE.**

UČENCI O ŠOLI...

Rada hodim v šolo, ker so v šoli prijazne učiteljice.
Všeč mi je tudi kosilo, ki ga pripravi kuharici.

Lara, 1. r

Rad hodim v šolo, ker so učitelji in sošolci prijazni.

Blaž, 5. r

V šoli mi je najbolj všeč pouk glasbe
pri učiteljici Darinki.
Rad pojem in igram na instrumente.

Peter, 4. r

V šoli imam najraje ples in glasbo.
Rada imam tudi krožek Gibalne igre,
kjer se igramo veliko novih igric s sošolci.

Lara, 4. r

V šoli sem najraje takrat, ko se
vozimo s kolesi, priredimo piknike
in praznovanja rojstnih dni.

Tibor, 5. r

V šoli sem najbolj vesel,
ko imamo športni dan.
Zelo rad telovadam.

Simon, 2. r

V šoli mi ja najbolj všeč fitness
in multisenzorna soba.

Enis, 5. r

Šola mi je všeč, ker ima lepe učilnice
in garderobe in okrašene hodnike.

Žan, 5. r

TAKŠNI SMO

NA HRIBČKU V JUTRANJI ZARJI ŽARI.
ŽE ZGODAJ ODPIRA ŠOLSKE DURI.
TJA CAPLJAJO MAJHNE NOŽICE,
TAM SE PREPLETAJO ŽE MOČNE ROČICE.
SMO SKRIVNOSTNI IN TIHI,
PA GLASNI IN JASNI.

SE S POEZIJO SEZNANILI,
SE SLOVNICE NAJRAJ 'ZOGNILI,
MATEMATIKO MALO ZAMUDILI,
NIKOLI TEGA Z RAČUNALNIŠTVOM STORILI.
SE PRI TEHNIKI PRAV NAPRAŠILI,
IN PRI ŠPORTNI PREPOTILI,
NA DRUŽBO SKORAJ POZABILI,
SE ANGLEŠČINO MALO GULILI.

VSI Z ENIM CILJEM,
DA TUKAJ BI ZRASLI,
SE ZA ŽIVLJENJE NAUČILI
IN NOVA ZNANJA UTRDILI.

RENATA ŠTRAVS

EVA KAPŠ, 7. R

Mateja Bartelj:

Na to šolo sem prišla v 2. razredu. Tukaj sem se vedno počutila bolje kot pa na prejšnji šoli. Najbolj mi je bilo vseč, kadar smo imeli izlete in športna tekmovanja. Od predmetov so mi bili najbolj vseč tehnika, likovna, glasbena in športna vzgoja. Nisem pa marala slovenščine in gospodinjstva. Naslednje leto bom odšla v srednjo šolo, čeprav bi raje ostala kar na tej šoli.

Nejc Ivnik:

Na šolo sem prišel v tretji razred. Najraje sem imel obiske kulturnih dvoran, kjer smo si ogledali gledališke predstave. Rad sem tudi delal na šolskem vrtu in izdeloval izdelke iz lesa. V posebnem spominu so mi ostali trije dogodki: Pri učiteljici Bojani sem lahko nahanil morske prašičke. Z učiteljico Darinko smo hodili na sprehode po mestu. Učiteljica Alenka pa me je enkrat vzela s seboj na Novi trg, kjer sem se udeležil tekmovanja v popravljanju kolesa. Dosegel sem drugo mesto. Po tekmovanju smo šli na sladoled.

Sabina Mirtič:

Na to šolo sem prišla šele v 8. razredu. Šola mi je bila takoj zelo všeč in dobro sem se počutila tukaj. Najbolj mi je všeč, da hodimo na šolske izlete. Našla sem tudi veliko dobrih prijateljev. Končujem 9. razred. Res težko se bom poslovila. Šola naslednje leto praznuje 60 let in ji čestitam za rojstni dan.

Arigon Shabani:

Na šoli sem imel najraje športne dneve in zabavne izlete. Sem v 9. razredu in imamo se res lepo. Na to šolo bom imel veliko lepih spominov tudi potem, ko bom odšel od tu.

Nejc Goršin Fabjan:

Na tej šoli sem doživel zelo veliko dogodivščin. S sošolci in prijatelji smo se veliko smejali in se zabavali. Hodili smo na izlete. Najbolj mi je ostal v spominu izlet na grad na Veseli gori. Tam smo streljali z loki, se mečevali, si ogledali grad in se učili srednjeveških plesov. Na šoli smo imeli veliko prireditev, na primer Kettejeva spominska ura, Šola išče talent in Pokaži kaj znaš. Od predmetov sem imel najraje glasbo, slovenščino in družboslovje. Nisem maral matematike. Rad sem hodil na to šolo in jo bom zelo pogrešal.

RODIL SE JE NA PREMU PRED MAU VEČ KOT STO LETI,
SO DAL' IME MU DRAGOTIN IN PISAL SE JE KETTE,
KER OČE BIL UČITELJ JE, SO KMAU ŠLI V ZAGORJE,
V ŠOLI VELIK FRAJER BIL JE, ŠLO MU JE NAJBOLJE.

SO NAPISALI EN KUP PESMI, PRAVLJIC IN PA BASNI,
V LJUBLJANSKI ZVON PISALI SO, TAKO POSTALI GLASNI.
ZNAL RUSKO, NEMŠKO IN ANGLEŠKO, PA ŠE ITAL'JANSKO,
A PISATI NIKOLI ON POZABIL NI PO KRANJSKO.

A SREČA NI GA SPREMLJALA, SAJ JE POSTAL SIROTA,
V LJUBLJANO MAHNIL JO JE V ŠOLO, DA NE BO POMOTA.
V GIMNAZIJI SE VKLJUČIL JE V DRUŠTVO LITERARNO,
TAM Z MURNOM, CANKARJEM, ZUPANČIČEM JE B'LO *USTVARJALNO*.

KO V NOVO MESTO JE PRIŠEL V GIMNAZIJO V ŠOLO,
SE NA KAPITLJU JE ZATRESKAL V ANGELO SMOLO.
KER FANTA DOLETELA JE NESREČNA TA LJUBEZEN,
GRE V TRST, KJER V VOJSKI ON DOBI ZAHRTNO ŠE BOLEZEN.

VRNE SE K PRIJATELJEM, V CUKRARNO PRIDE SPET, KOMAJ TRIINDVAJSETLETEN MORA ŽE UMRET.
V NOVM MESTU GA POZNAMO MI ŽE VRSTO LET, PO NJEM SE IMENUJE ŠOLA IN PA DREVORED.

KETTE VELIK PESNIK JE , VELIK LITERAT,
BRŽ VZEMIMO KNJIGO V ROKE IN ZAČNIMO BRAT.
KETTE VELIK PESNIK JE , CAR MED LITERATI,
BRŽ VZEMIMO KNJIGO V ROKE IN ZAČNIMO BRATI.

DARINKA PIRC

UČENCI O ŠOLI...

Rada hodim v šolo. Všeč so mi pustni plesi. Najrajši imam, ko gremo na jahanje v Češčo vas in na Krkine izlete, ki so zanimivi. Veliko se učimo in delamo izdelke. V našem razredu se dobro razumemo, veliko klepetamo in si pomagamo.

Ema Bobič, 6. st. PP

V šoli mi je všeč to, ker se imamo lepo. Seveda tudi zato, ker so tam luštne punce. Pa tudi, ko kaj počnemo in kam gremo. Veliko se s prijatelji družimo in smejemo.

Gašper Ljubi, 5. st. PP

Rada hodim v šolo. Velikokrat gremo skupaj na izlete. Najboljši so mi Krkini izleti. Z menoj gre lahko tudi oči, ker mi pomaga. Imamo veliko dejavnosti. V razredu se dobro razumemo. Pomagamo si in se veliko pogovarjamo, pa zabavamo.

Klara Zarabec, 5. st. PP

MOJA SONČKA - SPOMINI NA ŠOLO

Veselje, ki ga ob rojstvu otroka doživi vsaka mama, je običajno nepopisno. Tudi jaz sem bila presrečna ob rojstvu prve hčerke Mirjane, istočasno pa tudi zaskrbljena, saj se je rodila en mesec prezgodaj in že ob rojstvu sem začutila, da z

VESELJE, KI GA OB ROJSTVU OTROKA DOŽIVI
VSAKA MAMA, JE OBIČAJNO NEPOPIŠNO.

otrokom ne bo vse v redu. Bila je sicer zdrava in v prvih mesecih je lepo napredovala glede na nizko porodno težo (2.260 g). Čez dvajset mesecev je Mirjana dobila sestro Barbaro, ki se je rodila štirinajst dni prezgodaj. Opažala sem, da obe zaostajata v razvoju in na zdravniških pregledih sem opozarjala na to, pa so me zdravniki vedno tolažili z besedami: "Saj lepo napredujeta, z odraščanjem bosta že dohiteli vrstnike. Ja, kaj bi pa vi radi?" Moj mož je za zaostanek v razvoju hčerk krivil mene, češ da sem slaba mama. Bil je alkoholik in poleg tega še agresiven, najprej do mene, potem še do otrok, zato sva se ločila, ko sta bili hčerki stari sedem in dobrih osem let.

PSIHIATER MI JE TAKRAT POVEDAL KRUTO
RESNICO, DA NJUN ZAOSTANEK NI TRENUTEN,
AMPAK DA JE TO STANJE, KI BO TRAJNO.

Pred vstopom v šolo sta hčerki šli na *Komisijo za razvrščanje otrok in mladostnikov*, ki ju je razvrstila v Osnovno šolo s prilagojenim programom Dragotina Ketteja. Najprej sta obiskovali šolski program (eno šolsko leto narazen) . Pred vstopom v šolo sta poznali samo črki A in O. Že prvo leto sta se naučili pisati vse črke in številke do 10. V naslednjem šolskem letu pa je bil njun napredek čedalje manjši. Ker do takrat nista bili obravnavani s strani nobenih strokovnjakov, ju je šolska psihologinja Renata Bačar naročila na pregled pri psihiatru v Ljubljani. Da bi ju znal ustrezno obravnavati, ju je napotil na genetske preiskave, kjer so ugotovili, da imata obe presnovno motnjo, ki zavira duševni razvoj. Psihiater mi je takrat povedal kruto resnico, da njun zaostanek ni trenuten, ampak da je to stanje, ki bo trajno.

STARŠI SPREGOVORIMO...

Ko je Mirjana že tretje leto obiskovala prvi razred, sta ponovno šli na *Komisijo za razvrščanje otrok in mladostnikov*, tokrat v Ljubljano. Na nekaterih področjih je bil njun razvoj primeren starosti, na drugih pa veliko nižji, zato so ju iz šolskega programa preusmerili v Oddelek vzgoje in izobraževanja. Čeprav sem se že ves čas zavedala njunega zaostanka v razvoju, sem takrat doživela največji šok. Mnogo večerov sem prejojala in se spraševala: "Ali moji hčerki res ne bosta dokončali niti osnovne šole? Zakaj je z obema tako in zakaj se vse to dogaja ravno meni?"

Z 18. letom starosti sta dobili status invalida in sedaj hodita v VDC Novo mesto, v delavnice pod posebnimi pogoji. Ob prehodu iz šole v VDC sem bila zelo zaskrbljena, kako se bosta znašli v novem okolju, pa moram reči, da je to zelo pozitivno vplivalo nanju. Kar naenkrat sta postali bolj odrasli. Zanimati so ju začele popolnoma druge stvari, na primer šminka, nakit, obleka, malo sta bili tudi zaljubljeni. Mnoge stvari sta začeli dojemati drugače, bolj zrelo.

V TEH DEJAVNOSTIH STA BILI USPEŠNI IN DOBIVALI STA POHVALE IN PRIZNANJA.

Sedaj sta "damici", stari 33 in 35 let. Doma mi pomagata pri pospravljanju stanovanja, pri gospodinjstvu, na vrtu, ukvarjata se z ročnimi deli. Zelo radi rišeta, poslušata glasbo, pojeta, gledata televizijo, z računalnikom pa sta nerazdružljivi.

STARŠI SPREGOVORIJO...

Za vse, kar sta se naučili, je bilo potrebno veliko potrpežljivosti, mirnih in močnih živcev ter predvsem veliko časa. Izbrati je bilo potrebno tudi pravi trenutek, saj vedno nista bili pripravljeni poslušati. Ni bilo lahko, včasih je prihajalo do konfliktov, joka... Tudi jaz sem jokala od nemoči, a nisem obupala.

V tistem obdobju, ko sta hčerki začeli hoditi v šolo, je bil na šoli tudi sedež *Društva za pomoč duševno prizadetim Novo mesto*, današnjega *Društva Sožitje*. Predsedovala mu je ravnateljica šole Avgušтина Lah. Še danes se živo spomnim pomladi leta 1988, ko sem po službi prišla po hčerki v šolo in me je na vratih razreda pričakala ravnateljica s svetlo modrim papirjem v roki. To je bila prijavnica za tedenski seminar za družine s prizadetimi otroki, ki ga je organizirala *Zveza društev Sožitje Slovenije*. V želji, da od strokovnjakov izvem, kako pomagati svojima otrokoma in sebi, smo se prijavili na začetni seminar in naslednje leto še na nadaljevalnega. Seminarji so bili moj prvi stik z društvom. Usoda je nato hotela, da sem leta 1994 postala predsednica **Društva Sožitje Novo mesto**, kot prva izmed staršev otrok z motnjami v duševnem razvoju. Kaj je pretehtalo, da sem takrat sprejela kandidaturo, ne vem, nekaj me je pač "potegnilo". Pozneje se je društvo preselilo v sedanjo pisarno na *Rozmanovi ulici v Novem mestu*, a s šolo še vedno ohranja dobro sodelovanje preko raznih aktivnosti kot so: kuharski tečaj, rekreacija, predavanja za starše...

Velikokrat se vprašam, kakšno življenje bi imela, če moji hčerki ne bi imeli motenj v duševnem razvoju. Morda lažje? Morda težje? Kakorkoli že, vsekakor bi bila opeharjena za marsikatero novo izkušnjo in spoznanje. Verjetno tudi ne bi poznala toliko ljudi in ne bi imela toliko dobrih prijateljev, kot jih imam med starši otrok s posebnimi potrebami.

Pravijo, da je vsaka slaba stvar tudi za nekaj dobra!

Anica Stanković

PRIHOD IN ŽIVLJENJE NA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Groza, ko se spomnim tistih davnih časov. Andraž je obiskoval navaden vrtec. V skupini v vrtcu je bilo "samo" 22 otrok. Si lahko predstavljate, otrok z diagnozo avtizem - ni govoril, ni komuniciral..., pa vendar je bil dobesedno potisnjen med ostale vrstnike, ker je prav, da se po besedah strokovnjakov gremo pravila integracije. Ta del našega življenja je bil milo rečeno za vse nas zelo težak. Andraž ni sprejemal vrtca. Vsako jutro je jokal, domov prihajal razdražen, nesrečen.

Prišel je čas, ko je bilo potrebno Andraža vpisati v šolo. Vesela sem, da tudi pri tem nismo podlegli pravilu integracije. Vpisali smo ga na Osnovno šolo Dragotina Ketteja v prilagojen program z nižjim izobrazbenim standardom. Bilo nas je strah, kako bo Andraž sprejel to okolje in program te šole. Ali bomo zopet imeli borbo in jok vsak dan? Vedeli smo, da je v skupini znatno manj otrok, kar nas je pomirilo. Ob tem smo se tudi zavedali, da bodo tukaj združeni otroci z različnimi težavami in potrebami. Pojavil se je strah, dvomi ... Ob začetku šole se je Andraž upiral samo dva dni in ko je spoznal okolje, sošolce in učitelje, je z veseljem in nikoli več z jokom stopal skozi šolska vrata in to traja še danes, ko je star že 14 let. To, da gre otrok z veseljem v drugo okolje, veliko pove.

TO, DA GRE OTROK Z VESELJEM V
DRUGO OKOLJE, VELIKO POVE.

Rada bi pohvalila učiteljico Gabrielo Maček, ki se je vsa leta trudila, preizkušala različne učne metode, posredovala navodila za delo doma. Skupaj z menoj se je izobraževala s področja avtizma, o uporabi *Pecs*-a in še mnogo drugega. Zdaj smo na PP, ker je bil prejšnji program prezahteven. Tudi v tem programu gredo pohvale učiteljicam in varuhinjam, ki pridobljeno znanje s posebnimi metodami negujejo naprej in ga dograjujejo. Ves strah, ki smo ga čutili ob tej prelomnici, ker prehod v šolo je prelomnica, smo popolnoma izgubili. Vendar prelomnic bo še, zato živimo vsak dan posebej. Pred seboj imejmo zastavljene cilje. Ker pa se zavedamo življenjske nepredvidljivosti, se hkrati prepustimo temu, karkoli bo življenje prineslo.

Zavedam se, da ima vsak izmed staršev in tudi otrok svojo zgodbo - pozitivno ali pa negativno, odvisno od izkušnje. Povedala sem našo zgodbo. Hvala, ker sem jo lahko delila z vami.

Vanesa Verstovšek

MAJA NA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

MAJA JE ZELO NAPREDOVALA.
IN POSTALA BOLJ SAMOZAVESTNA.

Kot večina mamic vedno iščem najboljše rešitve in poti za svojo hčerko Majo, ki ima določene težave v razvoju. Po dvakratnem informativnem obisku vaše šole, za katerega sem se lahko brez težav dogovorila in ste bili v veliko pomoč, sem spoznala, da je to tisto, kar potrebuje.

Že kmalu po začetku v 5. razredu se je odločitev potrdila. Zelo je napredovala in postala bolj samozavestna. Šola je res dobro usmerjena in prilagojena za vsakega otroka posebej, ker kot vemo, so težave različne in jih ne moremo dati v en kalup. Zelo je pomembno, da imate posluh za vsakega posebej in to vam odlično uspeva. Vesela sem, da se zelo potrudite tudi z dodatnimi krožki in dejavnostmi, kajti pri tem si otroci najdejo svoja najbolj močna področja.

Rosana Bartolj

NAŠE ŽIVLJENJE Z LJUDMI S POSEBNIM SRCEM

Moja Živa je otrok s posebnimi potrebami – res poseben otrok, z res posebnimi potrebami. Sončen, odprt, odkrit, včasih z veliko, včasih z malo energije, včasih zahteven, včasih ne. Posebno pa z voljo do premagovanja življenja in ovir, ki ji je dano in naloženo ob njeni bolezni. Ni lahko, pa vendar nas s svojim pogledom na svet včasih spravi v razmišljanje o smislu življenja, včasih v smeh in dobro voljo, včasih v jok in obup. Velikokrat je ona tista, ki nam pokaže pravo pot.

VELIKOKRAT JE ONA TISTA,
KI NAM POKAŽE PRAVO POT.

NAREDIŠ VSE, KAR JE V TVOJI MOČI
IN ŠE VEČ.

Staršu je težko dojeti, da otrok ne zmore enostavnih stvari, da si ne more zapomniti določenih enostavnih računov. Dokler je v vrtcu, nimaš občutka, kje so pravzaprav delci, ki manjkajo. Ko pride šola, pa se to kmalu vidi. Težko se je sprijazniti, da ne gre, da v otrokovi glavici ni vse tako, kot mora biti in kot si vsi starši želimo. Narediš vse, kar je v tvoji moči in še več. Delaš v dobri veri, da mu želiš dobro in da bo nekako šlo.

Pri nas se je to zaključilo po koncu Živinega 3. razreda, ko smo videli, da ne gre in smo se odločili, da jo prepíšemo na OŠ Dragotina Ketteja. Mislila sem, da bo lažje kot je bilo. Seveda ne zaradi ljudi, s katerimi smo se srečali in sodelovali, ampak zato, ker smo v novi šoli ravno tako veliko delali in se učili. Obseg pridobljenega znanja je bil malo manjši, kljub temu pa na nivoju potrebnem za vsakdanje življenje. Po končanem rednem delu osnovne šole je Živa že nekaj let v PP.

Na tej osnovni šoli smo odkrili ljudi, za katere nismo vedeli. Nikoli nisem stopila v šolo, da ne bi naletela na prijazne, nasmejane zaposlene. Ko sem videla, kako te učiteljice in učitelji živijo in dihajo za te otroke in s temi otroki, sem bila presunjena. Tak človek moraš biti rojen, tega se ne da naučiti. Pozitivna energija, volja, srčnost, ustvarjalnost sta gonilo te šole. To se vidi že od daleč. Velikokrat kot starš postavljam meje svoji hčerki in sebi, kaj je ona sposobna in kaj ne. Vedno znova me preseneča, kako mi učitelji na tej šoli vedno predstavljajo te meje in me učijo videti svojega otroka v drugi luči – da je zmožen ogromno.

NIKOLI NISEM STOPILA V ŠOLO,
DA NE BI NALETELA NA PRIJAZNE,
NASMEJANE ZAPOSLENE.

LAHKO S PONOSOM REČEM,
DA JE MOJ OTROK EDINI V DRUŽINI,
KI JE NASTOPAL V ČANKARJEVEM DOMU.

Že ko vstopiš v šolo, vidiš ustvarjalni duh in posluh za vse vrste hendikepiranosti. Z znaki, slikovnim materialom že po hodnikih vidiš, da so pozorni na vse, da otrokom olajšajo življenje.

Na šoli se kar naprej nekaj dogaja. Organizirajo vse možne aktivnosti in ogleda, spremljajo novosti. Njihovi »vse šolski« projekti so neverjetni. Ko v predstavah vidiš, kako sodelujejo vsi učenci in učitelji. Ko lahko s ponosom rečem, da je moj otrok edini v družini, ki je nastopal v *Cankarjevem domu*.

Posebno pohvalo pa si zaslužita tudi Živina razredničarka Marjeta in pomočnica Mateja. Za njiju in za te otroke ni nobene ovire. Ogledajo si vse mogoče, učijo se za življenje, učijo se življenja drug

z drugim... in so srečni. Vsak dan komaj čakajo, da gredo v šolo. Taki otroci nimajo svojega velikega socialnega kroga, tukaj so med sebi enakimi in pomembno je, da se počutijo sprejete in koristne.

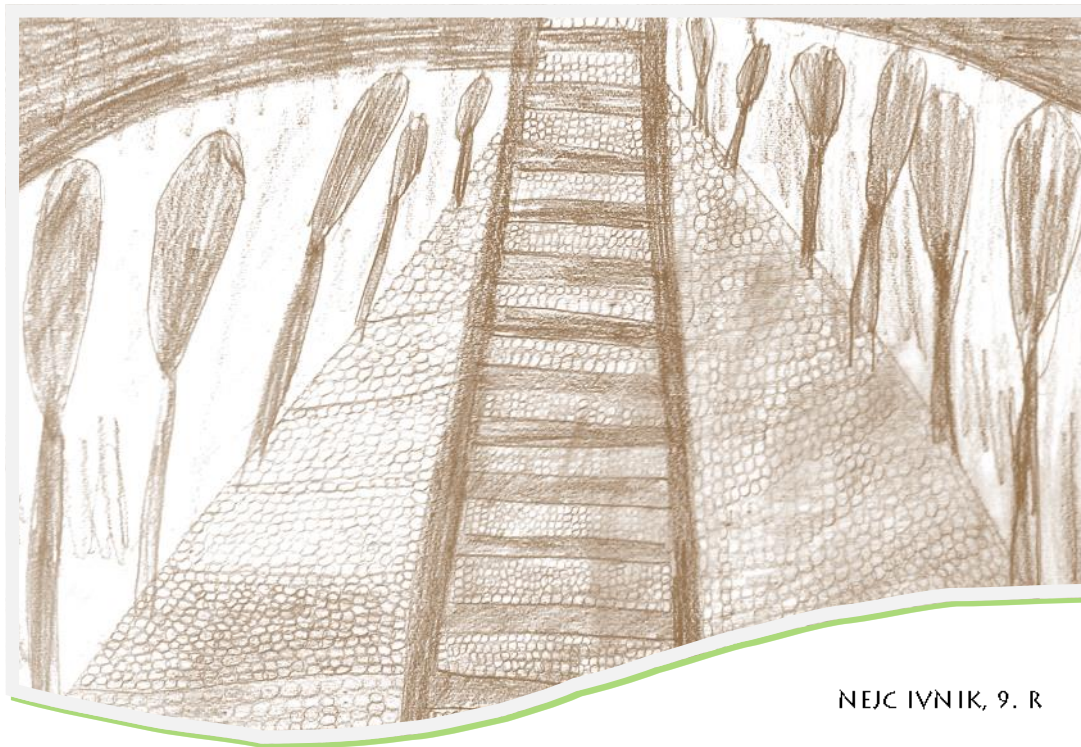
Ni lahko delati s posebnimi otroki. Vsak od njih je svoje sonce. Na tej šoli imaš občutek, da je vse tako naravno, vsak od njih je sprejet in obravnavan na najboljši način. Res se v te otroke vloži veliko truda in to se pozna na njihovih nasmehih in prijaznosti, ko vstopiš v šolo. Še posebej pa mi veliko pomeni, da lahko zaupam ljudem svojega otroka in da vem, da je zanj poskrbljeno in da se vsak dan lahko mirno odpravim v službo.

OGLEDAJO SI VSE MOGOČE, UČIJO SE ZA ŽIVLJENJE,
UČIJO SE ŽIVLJENJA DRUG Z DRUGIM ...
IN SO SREČNI.

Včasih si želim, da bi vso to energijo cele šole lahko pokazala zunanjemu svetu. Z dobrimi dejanji to kažete. V tej šoli se lahko naučimo, kaj je res pomembno v življenju. Ljubezen, predanost, predvsem pa, da v življenju nikoli ni tako hudo, da ne bi zmogli najti kaj lepega, dobrega...

Saša Lavrič

NEJC IVNIK, 9. R

**IMELI SMO SANJE, ŽIVELI SMO JIH IN USTVARJALI... TAKO JE ŠE DANES.
SANJAJTE JIH Z NAMI.**

MARJETA ROŽIČ

Šolska himna:

MI KETEJEVCI

**BOJEČI IN MAJHNI
SMO V ŠOLO PRIŠLI,
POSTALI POGUMNI
SMO KETEJEVCI.**

**HIP, HIP, HURA,
HIP, HIP, HURA,
VESELJE IN SMEH
PRI NAS STA DOMA.**

**RAČUNAMO, BEREMO,
PIŠEMO MI,
PA POJEMO, PLEŠEMO,
ŠPORTAMO VSI.**

**HIP, HIP, HURA,
HIP, HIP, HURA,
VESELJE IN SMEH
PRI NAS STA DOMA.**

MOJI ZAČETKI

BILI SO VESELI, RAZIGRANI,
V NJIHOVIH OČEH JE BILO VIDETI ISKRICO –
ISKRICO NEŽNOSTI, PREPROSTOSTI, ISKRENOSTI ...

Z otroki smo se pogovarjali, igrali... Bili so veseli, razigrani, v njihovih očeh je bilo videti iskrico – iskrico nežnosti, preprostosti, iskrenosti... Takoj sem vedela, da sem si izbrala pravi poklic. Toda teden je minil zelo hitro in upala sem, da se bom lahko po zaključku študija zaposlila na tej šoli.

Zgodilo pa se je še prej – že naslednje leto sem kot druga učiteljica v prvem razredu prestopila šolski prag. Izpolnila se mi je želja. Z vsakim dnem mi je delo postajalo še bolj všeč, počutila sem se bolj domače. In tako je še danes – pet let kasneje. Hodniki, ki so bili na začetku labirinti, so sedaj znane poti, po katerih se sprehajam z učenci in nas vodijo do učilnic, kjer kot pridne mravljice vsi skupaj nabiramo znanje.

Jasmina Škrbec Masilo

Čeprav na šoli nisem prav dolgo, opažam, da so učenci polni energije in otroške nagajivosti, šola pa je polna toplote, kar se začuti že ob vstopu vanjo. Seveda so za vse to, poleg učencev, zaslužni tudi ostali delavci šole, ki vsa ta leta skrbijo, da se v šoli dobro počutimo in smo se skupaj pripravljeni soočiti z vsakim izzivom.

Blanka Stariha, psihologinja

SPOMINI NA ZAČETKE

Spominjam se, da je bila učiteljica Heda Kastelic prva oseba, ki sem jo srečala v šoli pred samim razgovorom z gospo ravnateljico glede službe. Zaželela mi je srečo in nekaj minut kasneje sem jo dobila - službo, polno izzivov, kjer se vsak dan nekaj novega naučim, z dobrim kolektivom, ki mi pomaga, da postajam boljša oseba in učiteljica.

DELO Z ROMSKIMI UČENCI
ME JE PRISILILO K ISKANJU
NOVIH METOD IN OBLIK POUČEVANJA .

Na začetku je bilo težko ujeti ritem šole, kjer se vsi poznajo in imajo dobro utečen sistem dela. Že kmalu je prišlo še eno veliko presenečenje - lasten otrok in s tem leto dni odsotnosti, ravno ko sem začutila, kaj pomeni biti učiteljica.

Vendar se je bilo treba takoj po koncu porodniškega dopusta lotiti nove naloge – razredništva, najprej v zahtevnem razredu PPVI, nato v razredu, kjer so prevladovali romski učenci. Delo z romskimi učenci me je prisililo k iskanju novih metod in oblik poučevanja ter novih ali drugačnih rešitev vzgojne problematike, pri čemer bi se rada še posebej zahvalila naši upokojeni svetovalni delavki Nadi Pečavar, ki me je v teh začetkih usmerjala na pravo pot.

Tako minevajo leta, hitro, če ne prehitro, in vsako prinese nov, večji izziv, ter nove, boljše izkušnje.

Laura Zrilić

V RAZREDU Z ROMSKIMI UČENCI

UČENCI PRIHAJAJO IZ
POPOLNOMA DRUGAČNEGA OKOLJA.

razredu samo Romi.

Učenci prihajajo iz popolnoma drugačnega okolja, kot smo ga vajeni mi, »civilni«, kakor Romi pravijo ljudem, ki nismo njihovega rodu. Romski otroci živijo bolj sproščeno, brez ustreznega nadzora, omejitev in kontrole. Domače okolje otrok ne spodbuja in starši jim ne pomagajo pri delu za šolo. Učenci pridejo v šolo neprespani, včasih poškodovani (udarci in rane od igre), včasih z bolečinami (zobobol, glavobol, bolečine v želodcu in še kje). Ne marajo vodenja, so nepripravljeni in niso dovolj zbrani za šolsko delo. Iščejo najrazličnejše bližnjice, delu pa se želijo izogniti. S svojo bujno domišljijo in radoživostjo se spomnijo marsičesa in radi tudi kakšno ušpičijo. So živahni, radi se šalijo in vzbujajo pozornost.

V dvajsetih letih dela na naši šoli je bil skoraj vsako leto v mojem razredu kakšen romski učenec ali dva. Zadnja leta se je število romskih učencev še povečalo. Letos pa je splet okoliščin pripeljal do tega, da so v mojem

Kako delamo in se lotevamo šolskih preizkušenj z romskimi učenci? Predvsem z veliko dobre volje, optimizma in doslednosti. Preden začnemo s šolskim delom, rešimo zdravstvene težave, oskrbimo poškodbe, preženemo bolečine. Pri tem nam pomaga sestra Renata s svojimi čudežnimi rokami. Vso šolsko snov in delo osmislimo in ju povežemo z vsakdanjim življenjem. Pogovarjamo se o prihodnosti, o tem, kako bi radi živeli in kaj bodo zato morali znati. Radi imajo matematiko, ki je njihovo močno področje. Zelo jim ležita tudi likovno ustvarjanje in tehnika. Vživijo se v ustvarjanje, so natančni in delovni.

VSO ŠOLSKO SNOV IN DELO
OSMISLIMO IN JU POVEŽEMO
Z VSAKDANJIM ŽIVLJENJEM.

Nekateri učenci doma ne poznajo avtoritete, zato jo tudi v šoli slabo prenašajo. Menijo, da mora biti vse po njihovo in takrat, ko oni želijo. Če se zaradi neprimerne obnašanja obrnemo na njihove starše, ti povedo, da so že doma popolnoma nemočni in pri postavljanju meja v šoli ne morejo pomagati. Romski učenci se med seboj hitro sprejo, prav tako z drugim učenci. Zato se učimo tudi medsebojne strpnosti in prijaznosti do drugih. Iz izkušenj se nenehno in vedno ponovno učimo.

V šoli si prizadevamo, da se čim več naučimo in da si pridobimo razne izkušnje. Trudimo se, da nam je lepo, da nam je mar drug za drugega in da je lepo tudi drugim okrog nas.

Bojana Klančičar

VZGOJA IN ŽIVLJENJE Z DOMSKIMI UČENCI

Že od same ustanovitve naše šole je od leta 1955 ob šoli deloval tudi dom. Vanj so bili vključeni učenci, ki zaradi oddaljenosti niso mogli vsakodnevno prihajati k pouku. Prvo leto so bili v dom vključeni le trije učenci. Začetki so bili skromni. Domske prostori so bili ob šoli, v prizidku bivšega dijaškega doma. Ta je kmalu postal pretesen, saj je število učencev, ki so bivali v domu iz leta v leto naraščalo. Ko se je šola jeseni leta 1978 selila v nove prostore, smo upali, da bo tudi dom dobil prostore, ki bodo primerni za domsko vzgojo.

V šolskem letu 1993/94 sem se zaposlila na šoli kot vzgojiteljica v domu. Takrat je bilo v domu 7 vzgojnih skupin in kar 59 gojencev doma. Prihajali so iz bližnjih krajev: Krškega, Brežic, Šentjerneja, Škocjana, Trebnjega in Novega mesta.

ČEPRAV POGOJI ZA ŽIVLJENJE
IN DELO NISO BILI IDEALNI,
SMO SE V DOMU

Prostori doma so bili neprilagojeni za domsko delo. Dnevno delo je potekalo v učilnicah šole, ki smo jih vzgojitelji poskušali z drobnimi predmeti in izdelki urediti v bolj domače in tople prostore. Tudi spalnice in sanitarni prostori so obnovo dočakali šele dosti pozneje, leta 2005, ko sta bili v domu le še dve vzgojni skupini. Čeprav pogoji za življenje in delo niso bili idealni, smo se v domu dobro počutili.

Vzgojno delo je potekalo v tesnem sodelovanju s šolo. Vzgojni načrt je bil prilagojen letnemu načrtu šole. Vzgojne dejavnosti so obsegale priprave na pouk ter usmerjene aktivnosti, katerih glavni cilj je bil celostni osebnostni razvoj učencev. V usmerjenem prostem času smo izvajali interesne dejavnosti, v katere so se učenci doma vključevali po svojih željah in sposobnostih.

Zelo pomembna je bila delovna vzgoja. Obdelovali smo tudi šolski vrt. Skrbeli smo za urejenost bivalnih prostorov, šole in njene okolice. Učenci so zelo uživali na praznovanjih rojstnih dni, ki smo jih izvedli v okviru posamezne vzgojne skupine. Spekli smo torto, pripravili darilca za učenca, ki je praznoval. Vedno smo imeli tudi družabne igre, ples in zabavni program. Jeseni in spomladi smo uživali na piknikih za šolo. Pekli smo klobase, jabolka, kostanj. Veselili smo se tudi vsakega novega leta, ko smo imeli novoletna praznovanja. Za starše smo ob materinskem dnevu pripravili prireditev s kulturnim programom. Vsako leto smo tudi izdali glasilo doma, kjer smo objavili pisne in likovne izdelke učencev, njihove misli in opis dogodkov, ki so jih preživeli v domu.

JESENI IN SPOMLADI SMO
UŽIVALI NA PIKNIKIH ZA ŠOLO.

Skozi vsa ta šolska leta je število učencev rahlo padalo. V šolskem letu 2000/01 so tako ostale le še tri vzgojne skupine. Jaz sem vmes nekaj let delala v razredu. V dom sem se vrnila spet septembra 2003, ko je bilo tam le še devet učencev in samo ena vzgojna skupina. Skupina je bila kombinirana. Vanjo so bili vključeni tako učenci NIS kot učenci PPVI. V pomoč mi je bila varuhinja, ki je bila zaposlena le za polovični delovni čas. Delo je bilo bolj odgovorno.

Teh let se zelo rada spominjam. Interesnih dejavnosti ni bilo več, zato sem delo načrtovala tako, da sem poskušala zadovoljiti želje vseh učencev. Pri tem mi je pomagala tudi Sandra Ulčnik Gruban, ki je enkrat na teden v popoldanskem času vodila foto krožek. Z njo smo preživeli veliko lepih trenutkov in se tudi veliko naučili. Vodstvo šole nam je vedno prisluhnilo, če smo imeli kakšno posebno željo. Tako smo šli v Trebnje na bowling, namesto večerje smo šli na čisto pravi piknik ali pa smo si večerjo pripravljali sami. Redno smo spremljali kino spored v bližnji kinodvorani. Najraje smo si filme in risanke ogledali na predpremierah, saj so bile le te še dodatno animirane in vodene.

VODSTVO ŠOLE NAM JE VEDNO PRISLUHNILO, ČE SMO IMELI KAKŠNO POSEBNO ŽELJO.

V sodelovanju z nočnim vzgojiteljem smo uvedli tudi zaključni izlet. Izbirali smo nove in zanimive kraje v bližini Novega mesta.

V večernem času so navadno telefonirali domov, poklepetali in čebljali o tem, kaj vse so preživeli in pridno odštevali dneve do petka. Takrat je pritekla prenekatera solzica in potrebno je bilo veliko nežnih besed in toplih dlani, da so se učenci pomirili in zaspali.

Skozi razne aktivnosti smo poskušali ustvariti okolje, ki bi učencem čim bolj nadomestilo dom, da so teden preživeli lepo in da so se radi vračali nazaj.

Alenka Slak

Z UČENCI POSEBNEGA PROGRAMA SKOZI ČAS

»Ko bom velika bom učiteljica,« sem znala povedati še kot otrok. Kakšna učiteljica bi bila, sem se odločila v času obiskovanja črnomaljske gimnazije, kjer sem na hodniku in okrog šole srečevala učence OŠ Milke Šobar, ki je takrat tudi v Beli krajini odprla vrata učencem s posebnimi potrebami.

SPREJELA ME JE ZELO
PRIJAZNA RAVNATELJICA.
SLAVKA KEGLOVIČ.

Po končanem študiju na PF v Ljubljani sem dve leti službovala v razvojnem oddelku vrtca v Domžalah. Želja, da bi bila bliže Beli krajini, me je po srečnem naključju daljnega leta 1979 pripeljala na OŠ Dragotina Ketteja v Novo mesto. Sprejela me je zelo prijazna ravnateljica Slavka Keglovič. Kot mlada učiteljica sem poslušala pogovore in vpijala izkušnje starejših kolegic, ki so že delale na šoli. Bilo me je strah, kako bom zmogla, a so me sprejele medse in delo je steklo. Vsi smo se trudili za dobro otrok, ki so nam bili zaupani.

Nova šola je bila polna učencev. V domu šole so bivali učenci iz bolj oddaljenih krajev novomeške občine. Nova šola je bila kar premajhna za vse, ki so želeli bivati v domu, zato so učenci spali tudi po razredih. Le kaj bi danes rekli starši in odgovorni?! Takrat pa smo bili vsi veseli, zadovoljni. Na šoli je bilo veliko krožkov, v katere so se vključevali učenci. Kar premalo dni in ur je bilo, da smo se vsi zvrstili, zato smo imeli kratke vaje kar med odmori ali pred poukom predvsem pred nastopi, ki pa jih ni bilo malo.

V začetku sem delala na »šolskem delu«. Splet srečnih okoliščin pa me je pripeljal na oddelke vzgoje in izobraževanja (danes posebni program). Tu pa sem zaživela svoje sanje. V skupini sem imela učence, s katerimi smo lahko veliko ustvarjali. Brskali smo po knjigah, revijah, si sami izmišljali različne zaposlitve, tehnike dela, da smo prišli do izdelkov.

TU PA SEM ZAŽIVELA SVOJE SANJE...

ZAPOSLENI O SVOJEM POKLICU IN DELU NA ŠOLI...

Da nam šolsko delo ni bilo preveč monotono, smo učiteljice iskale različne oblike dejavnosti. Tako smo začeli s športnim druženjem učencev Dolenjske, Posavja in Bele krajine, ki so bili vključeni v posebni program. Vsako leto je tekmovanje pripravila druga šola. Ko se je tudi v Sloveniji začela *Specialna Olimpijada*, smo bili hitro zraven. Naše ure športne vzgoje so dobile nov zagon. Vestno smo trenirali in iz tekmovanj vedno prinesli medalje. Treningi pa so bili čisto drugačni kot danes.

Prva kolesa, na katerih smo se učili voziti, so bili *poniji*. Učenci so bili veliki in brez kolesarskih izkušenj. Na *ponije* smo s posebnim ogrodjem pritrdili kolesa otroških koles, ki so takrat prišla na tržišče in treningi kolesarjenja so se lahko začeli. Učiteljice smo držale učence za sedež, uravnavale krmilo in tekle z njimi po igrišču, da ne bi padli. Ko smo pridobili ravnotežje, smo presedlali na *ponije*. Kar nekaj let je bilo tako, preden smo dobili tricikle, na katerih so se učenci bolj sproščeno navajali na vožnjo s kolesi. Ne zato, da šola ne bi kupila koles. Takrat jih kratko malo sploh še ni bilo.

Treningi smučanja so se pozimi odvijali kar na zelenici pred šolo. Če smo hoteli narediti klančino, smo najprej nametali sneg, ga poravnali, poteptali progo in trening se je začel. Najprej smo imeli kondicijske priprave, potem pa trening. Poleti smo kar »na suho« trenirali na asfaltni stezi za šolo. Na kotalkah smo se odrivali s smučarskimi palicami, vijugali med tulci in tako pilili tehniko drsenja na smučeh, vijuganja med količki in še kaj več. Nihče ni razmišljal o dragih pripravah v... Delali smo v skromnih razmerah, toda z navdušenjem in vedno z uspehom.

TRENINGI SMUČANJA SO SE POZIMI
ODVIJALI KAR NA ZELENICI PRED ŠOLO.

ZAPOSLENI O SVOJEM POKLICU IN DELU NA ŠOLI...

Da nam pouk delovne vzgoje ni bil neznanka, so potrjevali naši različni izdelki, ki smo jih poklanjali obiskovalcem in jim dokazovali, da tudi mi veliko zmoremo. Izdelali smo kar nekaj didaktičnih igračk, ki smo jih in jih še vedno uporabljamo pri zaposlitvah v razredu. Ko je bila na šoli uvedena delovna praksa za učence 7. in 8. razreda, smo se jim učenci višje stopnje priključili. Urili smo se v različnih spretnostih. Pomagali smo hišniku pri delu v okolici šole, pomagali staršem doma in si tako nabirali prepotrebne delovne izkušnje. Danes so ti naši bivši učenci uspešni tako v VDC-ju kot na kmetijski šoli. Na naši šoli so pridobili prve izkušnje, osvojili začetne tehnike, pridobili na samozavesti in spretnosti in postali uspešni v življenju na njim svojstven način.

Ker je bila praksa pozitivna izkušnja, smo se hitro dogovorili z vodstvom VDC-ja in tako so se učenci, ki so zadnja leta obiskovali pouk na naši šoli s prakso v VDC-ju počasi navajali na novo okolje in način dela. To počnemo tudi sedaj, le da moramo na mestni avtobus in v Bršljin. Še ena izkušnja več... Večkrat smo se udeležili tekmovanja *Srečanje mladih tehnikov* in tako še bolj izurili naše ročne spretnosti in natančnost pri delu. Uspehi so bili priznanja na regijskih in državnih tekmovanjih.

NA NAŠI ŠOLI SO PRIDOBILI PRVE IZKUŠNJE, OSVOJILI ZAČETNE TEHNIKE, PRIDOBILI NA SAMOZAVESTI IN SPRETNOSTI IN POSTALI USPEŠNI V ŽIVLJENJU NA NJIM SVOJSTVEN NAČIN.

ZAPOSLENI O SVOJEM POKLICU IN DELU NA ŠOLI...

Smo tudi ljubitelji kulture. Na šoli skoraj ni bilo prireditve, kjer se ne bi vključili s svojo točko. Koliko truda, skrbi, bojazni, da nam ne bo uspelo, je bilo v prvih predstavah... Sedaj pa samo rečemo: »Dajmo!« in že brskamo po knjigah, razmišljamo o kulisah... Vedno znova začenjamo z mislijo na vesel in srečen konec. Zmoremo in lahko si polepšamo dan.

Pred obiski gledaliških predstav, ko smo se v razredu pogovarjali

NIKOLI MI NI BILO NERODNO
ZARADI VEDENJA NAŠIH OTROK.
PREJ SMO BILI DRUGIM ZA VZGLED.

o vedenju na cesti, na predstavi in strah, kako nas bo sprejela okolica, se je razblinil, ko smo z učenci sedeli v dvorani in opazovali vedenje ostalih šolarjev. Ob komentarju naših učencev: »To pa ni kulturno!« sem vedela, da naši otroci vedo, kaj je prav in lepo. Trud ni bil zaman. Skoraj ni bilo dogodka, ki bi ne bil primeren za nas. Nikoli mi ni bilo nerodno zaradi vedenja naših otrok. Prej smo bili drugim za vzgled.

Obiske šolske knjižnice in branja knjig sva s knjižničarko osmislili kar z bralno značko za naše učence. V razredu preberemo, ilustriramo, napišemo nekaj stavkov, s knjižničarko Damijano poklepetamo in že bo na koncu leta še ena pohvala, drugačna, kot jo bodo dobili vrstniki iz šolskega programa. Ta je naša, za posebni program, saj mi ne zmoremo vsi sami prebrati cele knjige. Po knjigah pa tako radi brskamo....

ZAPOSLENI O SVOJEM POKLICU IN DELU NA ŠOLI...

Da radi pohajamo, vedo vsi. V začetku smo se pridružili šolarjem, ki so se odpravljali na morje v šolo v naravi. Tedensko bivanje daleč od doma je bila svojevrstna izkušnja in nagrada za učence, ki so zaključevali posebni program. A to nam ni bilo dovolj. Vsi učenci posebnega programa so se odpravili na Lisco v svojo prvo šolo v naravi. Potem jih je bilo še kar nekaj, ko so se odprli centri šolskih in obšolskih dejavnosti. Preizkusili pa smo tudi, če lahko poskrbimo sami zase, ko moramo res vse narediti sami.

To so izkušnje!

Da se spomnimo in obiščemo katero od naših srednjih šol in izvemo kaj za nas uporabnega, je menda vsem znano. Srednješolci so naši prijatelji, saj nas vedno pozdravijo, če se srečamo v mestu. Mi pa potrebujemo kar čas, da ugotovimo, kje smo se videli.

To je prava integracija in inkluzija!

Ali se sploh kaj učimo, boste vprašali po tem pisanju. **Seveda!** Vsak dan v razredu obnavljamo in nadgrajujemo pridobljeno šolsko znanje. A vse te izkušnje, ki smo jih pridobili s tem, kar smo napisali in z vsem, kar smo pozabili zapisati, pa so oblikovale naše učence, ki jih še vedno kot spremljevalka srečujem na taborih, ki jih organizira *Zveza Sožitje*.

To so naši otroci, čeprav tako veliki in tudi toliko stari. Vsak od njih nosi delček naše ljubezni, ki je bila vtkana v njegovo osebnost z željo po čim večji samostojnosti in srečni prihodnosti. In so srečni? Mislim da so, ko gledam njihove nasmejane obraze, sproščene pogovore. Prepričana sem, da nič, kar smo storili za njih, ni bilo brez pomena. Imelo je smisel in cilj. Imamo osebe, ki se vključujejo v okolje, so uspešne, samostojne po svojih zmožnostih... To je bila naša naloga, naloga učiteljev na posebnem programu. **Bila - še vedno je in bo.**

VSAK OD NJIH NOSI DELČEK NAŠE LJUBEZNI,
KI JE BILA VTKANA V NJEGOVO OSEBNOST
Z ŽELJO PO ČIM VEČJI SAMOSTOJNOSTI
IN SREČNI PRIHODNOSTI.

Danes razmišljam, kako so nam starši zaupali svoje otroke. Nikoli niso rekli: »Moj ne bo šel!« Vedno je bilo vprašanje: »Mislite, da bo zmožel?« In nasmehi in ponos ob vsakem uspehu, ki smo ga skupaj doživeli.

Na koncu lahko zapišem: **Imeli smo sanje, živeli in ustvarjali smo in še vedno ustvarjamo sanje.**

Sanjajte z nami!

Marjeta Rožič

NEKOČ...

LETO 1978 - OB PRESELITVI V NOVO ŠOLO

DANES...

LETO 2015 - OB 60-LETNICI ŠOLE

NEKOČ...

LETO 1978 - KOLEKTIV OŠ DRAGOTINA KETTEJA NOVO MESTO

DANES...

LETO 2015—KOLEKTIV OŠ DRAGOTINA KETTEJA NOVO

MI SKOZI ČAS

ZBORNIK OB ŠESTDESETI OBLETNICI

OŠ DRAGOTINA KETTEJA NOVO MESTO

ODGOVORNA: **VIDA MAROLT**

UREDNIŠKI ODBOR: **DAMIJANA KARLIČ, HELENA PROSEN ZUPANČIČ,**

DARINKA PIRC, LAURA ZRILIČ, GABRIJELA MAČEK,

JASNA BANOVEC, BOJANA KLANČIČAR

GRAFIČNO UREDILA: **DARINKA PIRC**

LIKOVNI IZDELKI: **UČENCI OŠ DRAGOTINA KETTEJA POD MENTORSTVOM**

KSENIJE PEJANOVIČ, GABRIJELE MAČEK, BOJANE KLANČIČAR,

ALENKE DERGANČ, ĐURĐE PULJAK IN NATAŠE OVEN.

FOTOGRAFIJE: **ARHIV OŠ DRAGOTINA KETTEJA TER OSEBNI ARHIV BOJANE KLANČIČAR,**

DAJANE DRŽANIČ IN DARINKE PIRC

LEKTORICA: **NEVENKA KULOVEC**

TISK: **VEGRAF KOČEVJE, V NAKLADI 150 IZVODOV**

